BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS 16

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY
Join The Pay-Roll • SAVINGS PLAN •

DARBININKAS

AMERIKOS LIET... R. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broaway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXI — No. 10. TEL. SOUth Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday), VASARIO (February), 5 D., 1946 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS.

DABARTIES BILDESIUOS

Kalintieji Ir Ištremtieji Lietuvos Rašytojai

New York (LAIC) — "Izviestijų" pranešimu, Rašytojų Sąjunga Lietuvoje dabar turinti 84 narius. Du jų minimi kaipo nukentėję nacių koncentracijos stovyklose — T. Tilvytis ir B. Sruoga. Be abejo, naciai verti pasmerkimo už kankinimą Lietuvos ir kitų tautų žmonių. Tačiau, ką vakar darė naciai, šiandien tebedaro bolševikai. 'Izviestijos' smerkia rašytojų kalinimą Vokietijoje, bet kodėl jos nekelia balso už išlaisvinimą tų Lietuvos rašytojų, kurie buvo ištremti į Sibirą ir kitas baisias Rusijos kalinimo vietas. Kodėl jie tenai laikomi atskirti nuo kultūrinio pasaulio? Kodėl dabar jie negrąžinami į Lietuvą?

Sovietų Auksas — Krauju Išplautas

New York (LAIC)— Tūlas sovietų jūrininkas, pats pamatęs, kaip užsienyje gyvena žmonės, tarė sau —

"Geriau mirsiu, bet atgal negrįšiu." Jo įspūdžius aprašo "Socialističeskii Viestnik". Tas jūrininkas turėjo progos lankytis sovietų aukso kasyklose "Dalstroi", tolimoje Šiaurėje, Azijoje. Ten dirba daugiausia tremtiniai ir kriminalistai nusikaltėliai, bet pastarųjų padėtis esanti žymiai lengvesnė. Kasdieną turi išdirbti iki 12 ir daugiau valandų. Gyvena barakuose, kurie yra sausakimša perpildyti ir apšildymui turi geležinius "pečiukus". Daugelis barakų kiauri, skylės užkimštos šienu ar skurliais. Valgis: karštas vanduo ryte ir vakare, o kartą dienoje — kalinių sriuba, kurioje retkarčiais galima užtikti žuvį.

Pagrindinis maistas pasilieka duona, bet ir tos pakankamai negauna, jei tremtiniai neatlieka jiems skirtos darbo normos. O norma siekia aštuonis kubinius metrus žemės. Katastrofinga aprangos stoka. Daugelis dangstosi pasisiuvę iš maišų savotiškus marškinius be rankovių. Neturėdami batų, kaikurie nešioja vyžas, kiti šiaip kokiais skurliais kojas apsivynioję. Žiemos tenai labai sunkios — iki 60 laipsnių žemiau nulio F. Didelis nuošimtis peršalimų, taip kad nedaugelis išlaiko ilgiau vienos žiemos.

Dirbantieji yra saugomi ginkluotos sargybos, nors pabėgimas visvien prasmės neturėtų. Ypač sunku moterims, o jų stovykloje yra apie ketvirtdalis.

Netoliese tų koncentracijos stovyklų yra administracijos būtai. Jie gyvena prabangiai: turi sales šokiams, kiną, patogias gyvenimui patalpas. Stovyklos drausmė įtin griežta — su mirties sprendimais nesivaržoma.

AMERICAN RED CROSS

Vokietijos Komunistai Kviečia Nacius Savo Partijon

Berlynas — Wilhelm Pieck, dabartinis vokiečių komunistų partijos sekretorius, paskelbė kvietimą vokiečiams naciams stoti komunistų partijon. Tame kvietime sakoma, kad visi naciai, kurie apgailestauja priklausę nacių partijai, kurie permato savo padarytas klaidas ir kurie nori sukurti anti-fašistinę Vokietiją, dabar gali įstoti į komunistų partiją.

Vadinasi, komunistai atidaro duris visiems naciams į savo partiją. Taip, komunistai prieš karą buvo draugai su naciais, jie ir dabar nori pasidaryti draugais. Naciai ir komunistai savo žiauriais darbais visai nesiskiria.

Visai kas kita Amerikos zonoje. Ten naciams net draudžiama balsuoti, neturi teisės dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

Raudonieji Užgrobė Dunojaus Laivų Įstaigą

Vienna, Austrija, vas. 4 — Rusijos okupacinės jėgos, pakartodamos savo grobimo taktiką, užgrobė Dunojaus Laivų Kompaniją ir jos visą turtą.

Dunojaus laivų kompanija yra austrų savastis — tačiau buvo laikų kada į tą kompaniją buvo įdėta nemažai svetimšalių kapitalo.

Raudonieji užgrobė tą kompaniją, sakydami, kad jie turi teisę pagal Potsdamo deklaraciją, kurioj esą pasakyta, kad jie gali užgrobti vokiečių turtą rytinėje Austrijoje. Tačiau nei Jung. Valstybės, nei Anglija Rusijai tos kompanijos užgrobimo nepripažįsta.

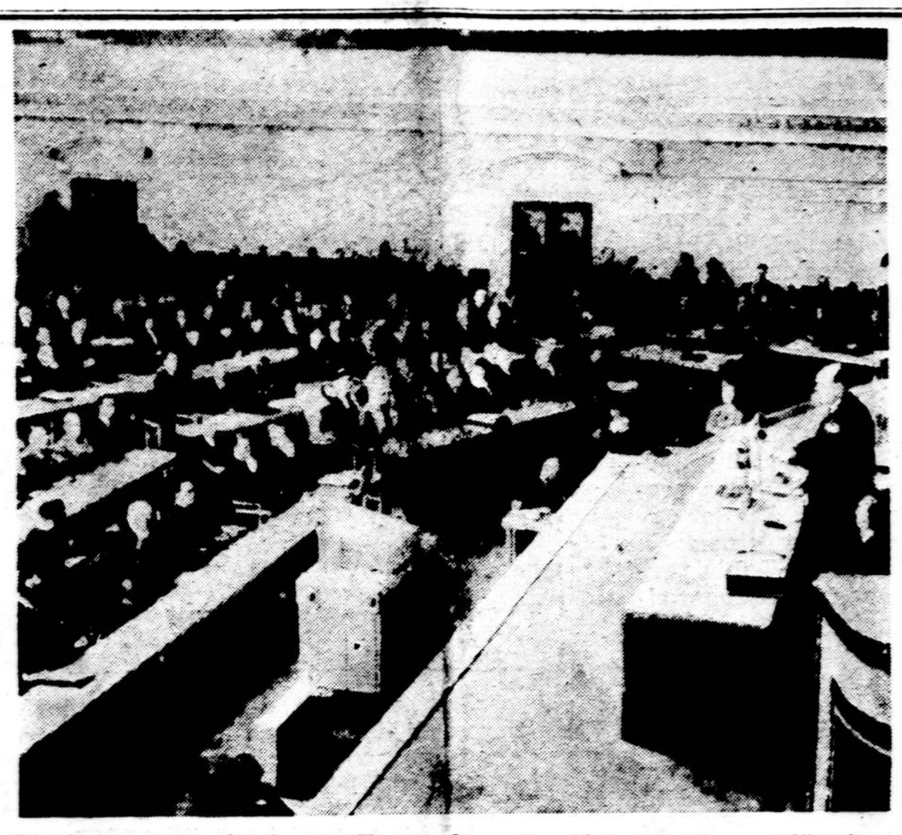

Bendras vaizdas Suvienytų Tautų Organizacijos antrojo posėdžio Central Hall, Londone.

Pakilo Cukraus Kainos

Washington, D. C. — Praneša, kad greitu laiku valdžia leis pakelti puse cento kiekvieną cukraus svarą.

Kaip žinoma, dabartiniu metu yra cukraus trūkumas. Vien tik cukrus yra racionuojamas. Pakėlus kainas, galimas dalykas, kad atsiras ir daugiau cukraus.

La Guardia Brazilijoj

Rio De Janeiro, Brazilija — Prezidento Trumano paskirtas specialus atstovas Fiorello LaGuardia jau Brazilijoj. Jisai paskirtas atstovauti Jung. Valstybes naujo prezidento inauguracijoj.

LaGuardia yra buvęs New Yorko mayoru.

DARBININKŲ VADAI SMERKIA STREIKŲ KONTROLĖS BILIŲ

Washington, D. C., vas. 4 — J. V. Kongresas 258 balsais prieš 114 nutarė svarstyti kongresmano Case (respublikono) pasiūlymą prieš streikus. Pats sumanymas svarstomas dabar, i...pėjama, kad su mažomis pataisomis bus priimtas.

CIO prezidentas Murray šį Case streikų kontrolės bilių griežtai pasmerkė, kaipo "vieną blogiausių ir vieną gudriausiai parašytą prieš - darbininkišką įstatymą kongresinėje istorijoje."

Jau yra pasiūlytos kelios pataisos. Kongresmanas Case pasiūlė štai ką:

Sudaryti federalę tarpininkavimo tarybą, kuri bandytų ir sutaikintų darbininkus su darbdaviais visuomenės naudai.

Susiginčijusieji turi pranešti tarybai 5 dienos prieš planuojant streiką arba dirbtuvių uždarymą ir po to laukti 30 dienų, jeigu taryba imsis žygio.

Teismas gali išduoti draudimą pikietuoti, jeigu bepikietuojant įvyktų susikirtimas ir taip pat uždrausti organizuotą boikotą. Leisti plačiau naudotis teismo draudimais (indžionkšinais) prieš darbininkus ginčuose su darbdaviais.

Galimas dalykas, kad Kongresas patai somis kiek sušvelnins tą bilių, bet jis vistiek bus skaudesnis botagas darbininkams negu darbdaviams.

Anglija prarado 368.000 kariu. Kiek žuvo civilių žmonių — nepaduoda.

Jung. Valstybės neteko 210,000 kariu, o Prancūzija prarado 200,000 kariu.

Sovietų Rusija neskelbia, kiek ji prarado savo karių. Tačiau apskaičiuojama, kad jos nuostoliai siekia tarp 10 ir 20 milijonų žmonių.

Kol kas nėra žinių kiek gyvybių paklojo Lenkija, Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės, Suomija, Balkanų valstybės ir kitos.

Dėl karo milijonai žmonių mirė, miršta ir mirs badu, nuo ligų ir kitų nelaimingų įvykių.

Ar pasaulis nors kiek pasimokino? Neatrodo. Ir šiandien tebeina rungtynės tarp didžiųjų, pavergti mažuosius.

Komunistai Veržiasi Į Ispaniją

Madridas, Ispanija — Iš Oviedo praneša, kad 25 komunistai bandė pasiekti krantus Lastre iškyšulio srityje, bet pakraščių sargyba juos laiku pastebėjo ir sulaikė.

Du atplaukusius nušovė pakraštyje, vienas prigėrė, o kitus du taip pat nušovė, kurie buvo jau išlipę ant kranto ir veržėsi į krašto gilumą. Likusieji laive pabėgo.

Komunistų veržimąsis į Ispaniją yra aiškus, kad jie nori vėl sukelti naminį karą. Nebereikalo Rusija taip smarkiai puola Ispanijos valdžią.

Nuteisė Japonų Generolą Mirties Bausme

Manila — Japonijos gen. Hikotaro Tajima nuteistas pakarti, o trylika kitų japonų nuteisti kalėti už Amerikos trijų lakūnų nužudymą 1944 m. lapkričio mėnesyj, Batan saloje.

STO Pasirinko N. Y.-Ct. Sritį

New York, N. Y., vas. 4 — Pereitą šeštadienį Suvienytų Tautų Organizacijos komisija, kuri šiame krašte ieškojo ir tyrinėjo vietą dėl tos organizacijos centro, paskelbė, kad ji pirmoje vietoje rekomenduoja nuo 40 iki 50 ketvirtainių mylių žemės plotą prie New York - Connecticut sienos. Antroje vietoje rekomenduoja Hyde Park, t. y. mirusio Prezidento Roosevelto nuosavybę. Taipgi rekomenduoja dvi vietas Bostono apylinkėje.

Greenwich ir Stamford, Conn., miestelių gyventojai užvertė valdžią įvairiais klausimais ir protestais. Dauguma nenori, kad ant jų žemės būtų įsteigtas Suvienytų Tautų Organizacijos centras. Greenwich miestelio moderatorius sako, kad miestelis turėtų didelius nuostolius, būtent, nustotų $50,000,000 taksuojamos nuosavybės.

Komisija grįžta į Londoną. Suvienytų Tautų Organizacija, kurios susirinkimas vyksta Londone ir kuris gali būti baigsis ateinantį šeštadienį, peržiūrės komisijos pasiūlymus ir raportus ir nutars kurią sritį užimti dėl centro.

'Sviečia' Kauno Darbininkus

New York (LAIC) — Moksline skraiste prisidengę, bolševikai Lietuvoje plačiai varo savo propagandą. Pavyzdžiui, Kauno miesto komunistų partijos komitetas darbininkams organizavo specialų paskaitų ciklą.

Kauno Universiteto (buvusio Vytauto Didžiojo vardu) marksizmo - leninizmo katedros vedėjas Nazarkin kalbėjo tema: "Pagrindiniai bruožai rusų klasinės filosofijos."

Nušovė Rusijos Karininką

Londonas — Vasario 1 d. Rumunijos radio pranešė, kad nežinomi asmenys nušovė Rusijos armijos pulkininką Petrą Nekrasievich.

Pulk. Nekrasievich buvo Rusijos misijos narys Rumunijoj.

Antrojo Pasaulinio Karo Nuostoliai Žmonių Gyvybėmis

Anglijos žinios paduoda, kad laike antrojo pasaulinio karo Vokietija prarado apie 7 milijonus karių. Prie šio skaičiaus nepriskaitoma dar 800,000 žmonių, kurie žuvo bombarduojant Vokietiją.

Maskva Priešinasi Tremtinių Organizavimui Amerikos Zonoje

Munich, Vokietija, vas. 4 — Amerikos zonoje, Vokietijoje, rekrutuojami, paruošiami ir apginkluojami lenkai, jugoslavai ir kiti tremtiniai, kurie užima skubotai atleistų iš karo tarnybos Amerikos kareivių vietas. Jie skiriami kompanijų darbams ir sargybai.

Rusija, Lenkija ir Jugoslavija įžiūrėjo pavojų, ir griežtai priešinasi tokiai politikai. Jų valdžios įžiūri politinį motyvą (skatinamąją priežastį). Įsirašantieji į Amerikos armiją, aišku, kad jie nenori grįžti į savo kraštus, kuriuos valdo raudonieji.

Sakoma, kad Amerikos armijoje yra beveik 17,000 išvietintų lenkų. Apie 10,000 jugoslavų patys susiorganizavo ir pasivadino "Karališka Jugoslavų Armija" ir sudėjo priesaiką būvusiam karaliui Petrui. Toji jugoslavų armija yra gen. Radovan Popovitch vadovybėje. Jie bando išgauti tokias pat teises, kokias turi lenkai, ir jau dalinai yra išgavę J. V. Septintosios Armijos teritorijoje, apimdami vakarinį militarį distriktą Amerikos - okupuotoje Vokietijoje.

Jugoslavai yra prisiekę, kad jie negrįš į savo kraštą, kol nebus nuverstas nuo sosto Tito.

Raudonieji sako, kad išvietinti arba ištremti lenkai, jugoslavai ir kiti yra anti - semitai, anti - sovietų simpatizatoriai, fašistų simpatizatoriai.

Rusijos spauda ir jos pareigūnai smerkė Angliją, kad ji tebelaiko apginkluotus vokiečius savo zonoje ir laisvai leidžia jiems treniruotis jų pačių generolų vadovybėje. Dabar raudonieji protestuoja ir prieš Jung. Valstybių Armiją. Rodos, nereikėtų raudoniesiems taip smarkiai protestuoti, nes Rusija organizuoja armijas ir jas apginkluoja visuose kraštuose, kuriuos ji yra okupavus. Neištikimus Maskvai veža į Sibirą, koncentracijos stovyklose arba prie sunkiųjų darbų kankina ir badu marina.

Rinkiminė Propaganda Lietuvoje

New York (LAIC) — "Pravda" praneša, kad Lietuvoje atspausdinta 50,000 egzempliorių nuostatų apie rinkimus į vyriausiąjį Sovietą ir daugiau kaip 700,000 obalsių bei plakatų.

Matyt, kad propagandos tikslams liaudies pinigų nesigailima.

Jung. Valstybių Stebėtojai Jau Graikijoje

Athenai, Graikija —Praneša, kad pirmieji Jung. Valstybių atstovai jau atvyko į Athenus, viso jų bus 600. Jų pareiga stebėti rinkimus Grankijoj, kurie įvyks kovo 31 d. š. m.

Graikijon taip pat atvyks Anglijos ir Prancūzijos atstovai sekti rinkimus. Sovietų Rusijos atstovai taip pat buvo kviečiami, bet Maskva atsisakė juos siųsti.

ARMIJA REIKALAUJA 750,000 VYRŲ TAUTINĖJE SARGYBOJE

Washington, D. C., vas. 4 — J. V. Armija patiekė planą padidinti pokarinę Tautinę Sargybą (National Guard), būtent, pradžioje turėti 425,000 įsirašiusius vyrus kareivius ir galutiną skaičių 750,000 vyrų.

Kongreso Militarių Reikalų Komiteto pirmininkas May paskyrė komisiją parūošti naują apsigynimo įstatymą.

Tautinė Sargyba būtų gynimui Jung. Valstybių sričių ne tik savo krašte, bet ir užjūryj. Ji būtų kariuomenės pagelbinė jėga.

Kirikovič — Lietuvos Rinkimų Komisijoje

New York (LAIC) — Lapkričio mėnesyje Lietuvoje vyko rinkiminių komisijų sudarinėjimas. Komunistų partija į vyriausią rinkimų komisiją paskyrė Junčą — Kučinską, kurs yra Lietuvos komunistų partijos kadrų skyriaus sekretorius.

Lietuvoje dislokuoti Raudonosios Armijos kariai ir karininkai irgi dalyvaus rinkimuose. Savo kandidatu į rinkimų komisiją Lietuvoje jie, kaip praneša "Pravda", parinko Abramovą Kirikovič. Kaip žinome, visos kitos partijos Lietuvoje yra likviduotos.

Vengrija Pasiskelbė Respublika

Budapestas, Venglija — Vengrijos parlamentas paskelbė respubliką. Iki šiol Vengrija skaitėsi monarchija. Jos regentu buvo adm. Horthy, kuris gyvena Jung. Valstybių zonoje.

Pirmuoju prezidentu išrinko Zoltan Tildy, smulkiųjų savininkų partijos vadą.

Skundas — silpnų žmonių ginklas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Prašo Valdžios Padėti Antro Pasaulinio Karo Išvietintiems Žmonėms

Kongreso Atstovė Claire Booth Luce Kongrese įnešė rezoliuciją, kuria prašo Valstybės Departamento tyrinėti ir raportuoti palengvinimą tragiškos padėties antro Pasaulinio Karo išvietintų žmonių. Rezoliucija buvo pasiųsta užsienių Reikalų Komitetui. Senatorius Arthur Vandenburg, prieš išvykstant į United Nations Organization Assembly susirinkimą Londone, pasiūlė tą pačią rezoliuciją Senate.

Nansen pasportai išduoti po pirmo pasaulinio karo padėjo išvietintiems žmonėms, ir tikima, kad ši rezoliucija turėtų daryti tą patį šio karo nukentėjusiems.

Rezoliucija sako:

CONCURRENT RESOLUTION

"Whereas there are now in the areas occupied by Allied military forces many thousands of refugees, including persons who have been uprooted from their native areas to which they fear to return because of the probability of persecution for their political beliefs; and

"Whereas following World War I so-called Nansen passports were provided under the auspices of the League of Nations to meet the needs of such persons, and did meet those needs: Therefore be it

Resolved by the House of Representatives (the Senate concurring). That the State Department be requested to explore and promptly report on the subject of such refugees, with a view to relieving immediately their present intolerable situation, either by means of appropriate international machinery within the existing framework of the United Nations Organization to legitimize and register the civil status of, and provide cards of identity for all stateless persons who are now in any area occupied by any armed forces of a constituent member of the United Nations Organization, or, by giving proper and sufficient authority for the above purpose to the Intergovernmental Committee on Refugee problems now existing with headquarters in London.

"For the purpose of this concurrent resolution, a stateless person shall be understood to mean "any individual", free of criminal charges against him, who does not want to return to his former area because of the probability of persecution".

Raginame, kad organizacijos arba asmenys, kurie intresuojasi legalizuoti stovį benamių žmonių, siųstų laiškus — The Honorable Sol Bloom, Chairman of the Foreign Affairs Committee of the House of Representatives, Washington, D. C. ir the Honorable Tom Connally, Chairman of the Foreign Relations Committee of the Senate, Washington, D. C. prašydami pravedimą šios rezoliucijos.

Mrs. Luce prašo visų, kurie tik siųs viršminėtiems laiškus arba telegramas, jai taipgi pranešt, kad ji galėtų vartoti išklausymuose (hearings).

Rezoliucija yra H. Con. Res. 109. **FLIS.**

Suomija Gavo Paskolą Iš Amerikos

Washington, D. C. —Import - Export bankas paskolino Suomijai (Finland) $35,000,000. Ji tais pinigais pirks Jung. Valstybių "būtinai reikalingus" jai daiktus ir medžiagas.

Pagalba Belgijos Lietuviams

Sausio 24 d. iš New Yorko išplaukė norvegų laivas "SS Empire Pakeha" su 5,000 svarų drabužių ir batų siuntiniu Belgijoje esantiems lietuviams.

BALF Komitetas Belgijoje pasirūpins tuos drabužius išdalinti.

Tremtinių Gyvenimo Nuotrupos

New York (LAIC) — Hanau stovykloje gyvenantieji lietuviai įsteigė pašto agentūrą. Pineberge gyvena 50 lietuvių privačiai, turi komitetą. Hannoverio veterinarijos Akademijos rektorius pažadėjo priimti lietuvius studentus. Lietuviai buvo prašę 60 vietų. Tiek daug nepažadėta. Schleswige gyvena 324 lietuviai. Tolk stovykloje gyvena 152 lietuviai, ten atidaryta vaikų darželis ir pradėjo darbą pradžios mokykla. Dordene atidaryta pilna gimnazija su 8 klasėmis. Veikia pradžios mokykla. Braunsweige lietuvių yra apie 300, o Watenstedte per 1,000.

Ravensburgo apylinkėse privačiai gyvena per 300 lietuvių. Susiorganizavę. Jau yra suruošę 4 koncertus ir vieną vakarą su vaidinimais. Naujai įkurtoje stovykloje Dodenwerderyje gyvena 80 lietuvių. Jie leidžia savo dienraštį — 'Naujienos'.

Atsiranda Daugiau Lietuvių Tremtinių

BALF'as gavo žinių, kad šiomis dienomis mažam Liuksemburgo krašte susiorganizavo 150 lietuvių tremtinių.

Šie lietuviai taip pat reikalingi pašalpos ir pagalbos. BALF padarė atitinkamus žygius jiems pagelbėti.

Jau prabėgo penki taikos mėnesiai, bet lietuvių tremtinių atsiranda vis daugiau. Lietuviams pagelbos reikalingumas vis didėja.

Popieriaus Fabrikas Vilniaus Apylinkėse

New York (LAIC) —Nepriklausomoje Lietuvoje gerą pažangą buvo padariusi popieriaus, kartonažo ir spaudos pramonė. Šioje šakoje 1939 metų pradžioje Lietuvoje buvo 206 įmonės su 4,257 darbininkais. 51 įmonė su 1,153 darbininkais dirbo spaudos srityje, o kiti — popieriaus ir kartonažo. Karo metu ši pramonė labai nukentėjo. Kadangi Rusijoje yra didelė popieriaus stoka, tai, kaip praneša "Izviestija", pirmon eilėn rūpinamasi atsteigti Lietuvos popieriaus pramonę. Popieriaus fabrikas Vilniaus apylinkėje jau paleistas. Netrukus turėjo būt paleistas fabrikas N. Verkuose.

Karo Ir Dailės Muziejuje Kaune

New York (LAIC) — Maskvos spauda praneša, kad Karo ir Dailės Muziejuje Kaune, kur palaidoti palaikai poetės Salomėjos Neries būsiąs pastatytas jai paminklas. Paminklo projektą paruošė dail. Bučys.

Vadinasi, Nežinomo Kareivio kapą ir Laisvės Stovylą raudonieji griauna, o Stalino "saulės" garbintojams paminklus stato.

Typiškas buv. Prez. Roosevelto paminklas, kuris randasi Hyde Park, N. Y., knygyne.

KIEK LENKŲ GRĮŽO Į SOVIETŲ VALDOMĄ LENKIJĄ?

New York (LAIC) — Plačioji Amerikos spauda praneša, kad anglų karo sekretorius John J. Lawson, aną dieną, britų parlamente patvirtino esą iš visų trėmime esančių lenkų karių, į Lenkiją savo noru panorėjo grįžti vidutiniškai 17.2%.

Didžiausią grįžimo % parodė britų salose laikoma lenkų kariuomenė — 36.8%. Gen. Anderso korpo grįžusių karių (Italijoje) nuošimtis siekia — 10.8%, o Artymuose Rytuose dislokuotų dalinių kariai parodė vos 6% grįžimų.

Kaip matome, mažiausią grįžimo nuošimtį parodė tie lenkai, kurie jau yra ragavę sovietinės tvarkos ir rusus gerai pažįsta. Tai yra Artymuose Rytuose ir Italijoje laikomi kariai. Kaip žinome, jų dauguma, iki 1941 metų rudens, buvo laikoma Rusijos koncentracijos stovyklose, ir tik dėko prasidėjusiam vokiečių - rusų karui, liko iš ten paleisti. Kilmės požiūriu, jie daugumoje paeina iš Rytinių Lenkijos sryčių, dalimi iš Vilnijos.

Britų salose esantieji lenkai kiek kitokio plauko. Jų dauguma buvo mobilizuota vakarų Europoje (daugiausiai Prancūzijoje) iš ten gyvenusios emigracijos. Tie žmonės sovietinės tvarkos nebuvo matę ir 1939 metų lenkų katastrofoje daugumoje nedalyvavo. Taip pat neabejotina, kad jų dauguma buvo paveikta ir Maskvos propagandos, kuri tvirtino (ir tebetvirtina), kad 'Naujoji Lenkija" yra tikrai nepriklausoma.

Faktinai toji tiek reklamuojama naujoji Lenkija, kai kuriais požiūriais, yra net blogiau traktuojama, už kai-kurias sovietų sąjungos sudėtinės respublikas. Bet tą žmonės ne visi žino...

Mažiausia grįžimo norą parodė lenkų aviacijos daliniai; — vos 1.2%.

BALF'o Spalvoti Atvirukai

Prieš kurį laiką iš BALF Centro skyriams išsiuntinėti atsišaukimai ir raginimai platinti BALF atvirukus Lietuvos nepriklausomybės minėjimuose.

Pirmieji atvirukų užsakymai gauti Newark, N. J. 35 BALF skyriaus, per sekr. p. A. B. Trečioką, — 1,000 atvirukų ir iš Philadelphijos 52 skyriaus sekretoriaus K. Žemaičio — 500 atvirukų.

Laukiame kitų skyrių užsakymų.

Mainos Rūbai Margo Svieto

New York (LAIC) — Buvo laikas, kad bolševikai tyčiojosi iš žodžio "tėvynė" ir pačią priesaiką laikė už nieką. Dabar gi net "Pravda" vedamasis rašo, kad nėra aukštesnio tikslo kaip tėvynės gynimas, patrijotinis auklėjimas ir ištikimybė priesaikai. Žinoma, viskas — sovietinėj dvasioj, kad išsilaikyti valdžioje, raudonieji diktatoriai mobilizuoja viską — ir patriotizmą, ir priesaiką, ir tėvynės gynimą.

Tik Dalis Fabrikų Lietuvoje Veikia

New York (LAIC) —Dalis Lietuvos fabrikų įrengimų, mašinų ir tt. buvo išgabenta nacių ir bolševikų. Sovietų spaudos pranešimu, Lietuvoje esą jau atstatyta 52 lengvosios pramonės fabrikai, jų tarpe 17 odos, 16 tekstilės ir 19 trokotažo įmonių. Esą, jau jie pagaminę daugiau kaip už 12 milijonų rublių autuvų ir manufakturos. "Inkaras" vėl pradėsiąs gaminti kaliošus.

Pravartu pastebėti, kad 1939 metais Lietuvoje buvo 50 odos ir kailių apdirbimo įmonių, o tekstilės reikalams dirbo 84 įmonės.

Lietuvos Artistai — Rusų Revoliucinei Tarnybai

New York (LAIC) — "Izvestija" žiniomis, Rusijos revoliucijos proga, Vilniaus teatro artistai turėjo paruošti specialų parengimą.

VETERANAMS PAGALBA

Klausimas — Našlė su dviem vaikučiais praneša, kad ji gauna apdraudos mokesčius. Jos vyras žuvo kovoje. Ji dabar klausia, ar gali prašyti pensijos?

Atsakymas — Taip, pensija priklauso našlei ir jos vaikams, nepaisant kitų įeigų. Našlės pensija bus išmokėta jai per visą jos amžių, arba pakol vėl ištekės. Vaikams pensija bus mokama iki sulauks 18 m. amžiaus. Bet jeigu jie lankys mokyklą iki 21 m. amžiaus ir nevedę, tai pensija bus išmokėta.

Klausimas — 1943 m. veteranas buvo sužeistas tarnyboje ir tuoj po tam paliuosuotas. Dabar nori žinoti, ar pervėlu jam prašyti "disability" pension?

Atsakymas — Ne. Mes pasiuntėme Form. 526, kurią turėsi išpildyti ir pasiųsti į Veterans Administration, kada prašysi "disability" pensijos.

Klausimas — Kareivio motinai armijos gydytojai pranešė, kad sūnui turės padaryti net tris operacijas bėgyje sekamų šešių mėnesių ir ji klausia, ar per tą laiką valdžia sustabdys jos šeimos paskyrimą?

Atsakymas — Ne. Gausi šeimos paskyrimą iki jis bus paliuosuotas iš armijos.

Klausimas — Šis jaunikaitis ištarnavo 51 dieną ir buvo garbingai paliuosuotas ir dabar klausia, ar gali naudotis GI bilium?

Atsakymas — Ištarnavęs mažiau 90 dienų, negali naudotis GI Biliaus parūpinimu, tik jeigu buvo paliuosuotas dėlei sužeidimo.

Klausimas — Veteranas tarnavo 11 mėnesių ir buvo paliuosuotas, nes jau turėjo 38 m. amž. Stojo į karo dirbtuvę darban. Jis dabar klausia, ar jam priklauso "mustering out" mokestis.

Atsakymas — Tik jeigu tarnavai užsienyje.

Klausimas — Pasaulinio Karo veteranas klausia, ar veteranai, pasiekę 65 m. amžiaus, gali prašyti pensijos?

Atsakymas — Pensijos nemoka tik dėl žmogaus metų. Jeigu buvai sužeistas tarnyboje, gali prašyti "sužeidimo" pensijos, jeigu sveikata pablogėjo būnant tarnyboje, irgi gali prašyti pensijos. Gali gauti pensiją, jeigu sužeidimas negautas tarnyboje, bet jeigu dabar esi visiškai invalidas ir negali uždirbti pinigų pragyvenimui.

Klausimas — Žmona gydytojo klausia, kaip jos vyras gali gauti paliuosavimą. Jam siūloma geras darbas ligoninėje?

Atsakymas — Gydytojas turės laukti regulario paliuosavimo, nes dar gydytojai labai reikalingi. Ligoninė turės prašyti paliuosavimo, įrodant, kodėl tamstos vyras yra jiems taip reikalingas.

Public Relations Bureau
Catholic War Veterans
Empire State Building
New York, N. Y.

Lietuvos Miškų Naikinimas

New York (LAIC) — Lietuvos komunistų partijos organas "Tiesa" Nr. 253 praneša, kad miškų pramonės liaudies komisaras Ponomar pareiškė, jog medžio apdirbimo pramonė Lietuvoje išaugs dvigubai. Tas reiškia, kad Lietuvos miškų kirtimas yra padvigubėjęs.

Minos Lietuvos Laukuose

New York (LAIC) — Daugelis Lietuvos laukų karo metu buvo užminuota. Pamažu minos išimamos.

ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai - Lietuvišką Žodyną, kuris yra skaitomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI:

Šiuomi siunčiu $3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas .....

Adresas .....

.....

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 6th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Iždininkė — Ona Stanulitė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Grigaravičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salė 492 E. 7th St., So. Boston, Mass

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams

Kainos prieinamos

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Join in Prayer to ST. JUDE Thaddeus

Patron Saint of Hopeless Cases

SOLEMN NOVENA FEB. 23 TO MARCH 3

Services 7:00 A.M., 3:15 and 8:00 P.M.

Free GIFT

A LARGE ST. JUDE PICTURE if you send—
☐ Your WISH & Offering, or,
☐ Join St. Jude's League, or,
☐ Subscribe for "The VOICE OF ST. JUDE."
Check your choice (s)

Whatever your trouble, however deep your despair, appeal to St. Jude, the Saint of the Impossible, with assurance of help. Join this great annual Novena—

- By sending in your WISH with an Offering, or,
- By enrolling in ST. JUDE'S LEAGUE (Fee $1), or,
- By subscribing to the Catholic Monthly, "The VOICE OF ST. JUDE" (1 yr. $3; 2 yrs. $5)

If You Do Any (or all) of the Above

1. You will receive a 4-Color picture of ST. JUDE, 12"x 17" for framing.
2. You Participate in the INDULGENCES granted by Pope Pius XII.
3. You share in the prayers of the CLARETIAN FATHERS.

My Name _____

My Address _____

My Special Petitions _____

ST. JUDE NATIONAL SHRINE, 3208 East 91st Street, Sec. 46, Chicago 80, Ill.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day Labor Day, Thanksgiving and Christmas

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams.	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680

Dvigubai Žiopla Taktika

Pokarinis susitvarkymas visuomet sujungtas su stambiais sukrėtimais, ypač tokioj šaly kaip Amerika, kur visa jos pernelyg išsibujojusi pramonė buvo nukreipta į karo reikmenų išdirbystę. Dabar reikia grįžti į taikos sąlygas, vadinasi, pasukti industrijos ratus į normalias vėžes. Tikri patrijotai bei geros valios žmonės žino, ką tai reiškia, ir stengiasi padėti pramonės vadams ko greičiausiai atsisukti į normalų gyvenimą, kad bendras šalies gerbūvis ko mažiausiai nukentėtų. Turint omenėje įgimtą amerikiečių energiją ir sumanumą, galima teigti, kad tas pereiginis laikotarpis iš karo į taikos sąlygas turėtų praeiti sparčiai ir, palyginti, lengvai. Bet štai iškyla milžiniški, ligšiol negirdėti streikai, kurie, kaip pirmu žvilgsniu atrodo, visai bereikalingai trukdo visą atsistatymo darbą.

Tačiau tik pirmu žvilgsniu taip atrodo. Giliau įsižiūrėjus, tenka spręsti, kad darbininkai neturėjo kitos išeities savo interesams apginti, kaip tik panaudoti vienintelį jų ginklą — streiką. Karui pasibaigus, darbininkų padėtis automačiai pablogėjo. Karo reikmenų išdirbystė, nešanti geroką atlyginimą, nutrūko. Grįžo prieškarinė algų norma. Gi algos turi pakilti, nes maisto ir kitų gyvenimo reikmenų kainos žymiai aukštyn pašoko. Darbdaviai gražumu algų nepakels, reikia jos sunkiai iškovoti. Dėlto ir kilo streikai, šiuo kartu plačiai suplanuoti, gerai suorganizuoti, viens su kitu tampriai susirišę ir ryžtingai vedami. Žinoma, ir komunistai suskubo įsikišti — jiems būtų nedovanotina tokia auksinė proga praleisti. Ne tik įsikišo, bet ir vadovybę kai kur pasigriebė. Jie turi savus toli siekiančius planus, bet kol jie padeda darbininkams kovoti už duonos kasnį, tai atrodo, kad vienų ir kitų interesai sutampa. Streikus vesti komunistai įgudę. Jaučiasi savo sriuboje, tarsi Petrogrado gatvėse 1917 m. Panašia kryptimi ir Amerikoj streikų eiga pasistūmėjo. Smarkiai ir vieningai smogta į būtiniausius gyvenimo reikalus — maistą, plieną ir susisiekimą. Visuomenė ne juokais pradėjo nerymastauti: juk tai panašu į generalinį streiką, nemeluojantį revoliucijos kvieslį ir pirmtakūną. Darbdaviai jau puse burnos pradėjo prasitarti, kad tai komunistų darbas. Komunistai to neginčyjo — būtų juokinga ginčyti, skaitant jų spaudą — jie tik glaudėsi prie saugios iškabos: darbininkų reikalų apgynimo. Darbdaviai laukte laukė aiškaus komunistų pasisakymo: kur siekia jų tikrieji užsimojimai. Komunistai galų gale neiškentė nepasisakę. Pirmas išsiplepėjo patsai jų vadas William Z. Foster. Štai jo žodžiai (Daily Worker'y):

"Baigiant, tenka pastebėti, kad dar vienas pagrindinis uždavinys šios šalies darbininkams reikia rimtai apsvarstyti: tai išugdymas Jungtinėse Valstybėse stiprios komunistų partijos, kuri padėtų ir dabartinėje padėty tinkamai susitvarkyti, ir pasiruošti būsimiems tautos įvykiams. Nes tik susidėjus su galinga marksistų - leninistų partija, Amerikos darbininkams paaiškės tikroji tautos ir pasaulio padėtis. Tik tuomet jie galės sekmingai nustatyt savo politikos liniją supainiotuose ekonomijos ir politikos uždaviniuose, kuriuos tenka rišti pokariniame laikotarpyje".

Pasisakyta aiškiai: komunistams teberūpi vien Maskvos politika. Darbininkų gerbūvis tai jiems tik priedanga saugiau ir drąsiau eiti prie savo tikslo, t. y. tarnauti Maskvos interesams. Ir to komunistų pasisakymo rezultatai aiškūs ir — skubūs. A.F.L. unija atsipalaidojo nuo C.I.O. veiklos. Lewis su visa Mainerių unija prisidėjo prie A.F.L. Tuo būdu darbininkų frontas lūžo. Tai ne bet kokia nežymi atskala, bet per pusę susiskaldymas. Galimybė streikus laimėti nuslydo beveik iki nulio. Ir to susiskaldymo kaltininkė ne kas kita, tik tipinga bolševikų taktika: pagirų barščiai su žioplišką surauginta smetona. Ir tai dvigubai žioplišką taktika, nes, antra vertus, ir prieš Staliną nusidėta: prie "marksistų - leninistų" partijos ne pridėta "stalinistų". Ką Stalinas į tai pasakys? Ar gi jau su juo nebesiskaitoma? Jis, kuris patį Marksą su Leninu "pagyvybino", "suprastino", "patobulino" ir "įgyvendino", nebetinka į jų draugystę?! Tą žmonijos "saulę ir laimę", strategijos, diplomatijos ir mokslo" "meisterį" jau apeinama tylėjimu? Tai kas bus su jo "įamžinimu", jeigu dar prie gyvos galvos garbės vainiką nuo galvos jam numaunama?

K.

Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktis

Vasario 16-tai besiartinant, Amerikos lietuviai rengiasi, kaip ir kitais metais, iškilmingai paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktuves. Tai nebus džiaugsmo šventė.

Nors karas pasibaigė jau daugiau kaip prieš pusę metų laiko, bet Lietuva dar tebėra svetimos ginkluotos jėgos okupuota. Šis okupantas, pirmą kartą įsiveržęs Lietuvon 1940-tais metais, kada jisai dar turėjo draugingus santykius su Vokietijos naciais, išplėšė dešimtis tūkstančių žmonių iš jų namų ir išgabeno gyvulių vagonais į Sibirą bei Turkestaną. Paskui kitas įsiveržėlis, Hitleris, išvežė arba išvarė daugybę vyrų ir moterų Vokietijon, ir šiandien lietuviai yra išblaškyti daugelyje Europos šalių. Karas Lietuvą nuteriojo, abudu jos okupantai išgraibė jos turtą, o likusius jos gyventojus dabar kankina bolševikų komisarai ir žvalgybininkai.

* * *

Sunku tikėtis, kad šita traginga padėtis ūmai pasibaigtų. Bet neprivalome nusiminti ir nuleisti rankų. Nenustojo vilties sulaukti geresnio rytojaus ir Lietuvos žmonės.

Nežiūrint visų nelaimių, kurios ištiko mūsų gimtąjį kraštą, jisai dar nėra praradęs savo tarptautinių teisių. Reikia griežtai atmesti tą vienur-kitur skleidžiamą posakį, kad Lietuva jau esanti "palaidota" arba, kad "ji prarado savo nepriklausomybę". Didžiosios pasaulio demokratijos Lietuvos valstybę ir šiandien tebepripažįsta. Šitą fakta dar neperseniai pažymėjo oficialiais pareiškimais Jungtinės Valstybės ir Didžioji Britanija.

Tarptautinės teisės požiūriu Lietuva tebėra nepriklausoma, todėl visi jos dabartinio okupanto veiksmai, kurie tam prieštarauja, yra **sauvalės ir smurto darbai** — kaip, pavyzdžiui, tie "rinkimai" į Rusijos Sovietą, kuriuos tenai dabar ruošia bolševikai ir jų agentai.

Lietuvos žmones niekuomet nesutiko išsižadėti savo krašto nepriklausomybės, ir iš visų žinių, kurios mus pasiekia, matyti, kad jie atkakliai priešinasi despoto prievartai. Mūsų pareiga juos šitoje kovoje paremti ir jiems kuo tik mes galime padėti.

* * *

Kova dėl Lietuvos laisvės nesustos, kol ji nebus laimėta. Lietuviai beveik per pusantro šimto metų vilko rusų jungą, bet jie neišsižadėjo savo kalbos ir savo kultūrinių tradicijų. Išsilaisvinę po pirmojo Pasaulio Karo, jie įkūrė savo valstybę ir sugebėjo tvarkyti savo ūkio ir kultūros reikalus sėkmingiau, negu jos galingasai rytinis kaimynas.

Panašioj padėtyj, kaip Lietuva, šiandien randasi dvi artimos jai Pabalčio tautos, latviai ir estai, ir taip pat ištisa eilė kitų Rusijos kaimynystėje gyvenančių tautų. Pasinaudodamas karo metu susidariusiomis aplinkybėmis, Maskvos imperializmas joms visoms uždėjo savo leteną.

Vakarų demokratijos, be kurių pagalbos pati Rusija būtų žlugusi, tik paskutiniu laiku pradėjo tvirčiau priešintis to agresoriaus siekimams. Grumtynės su juo dabar eina visur — kiekvienoje tarptautinėje konferencijoje, Jungtinių Tautų Organizacijos seime, ir įvairiose karo metu okupuotose teritorijose. Palaipsniui demokratinis pasaulis pradeda suprasti savo buvusiojo sajungininko prigimtį bei tikslus.

Nebus lengva ištraukti iš agresoriaus nagų tai, ką jisai yra iki šiol pagrobęs. Bet demokratijos negali jo grobimų sankcijonuoti, jeigu jos nori įsteigti **teisėtumu pagrįstą, pastovią taiką.**

Jos turi ginti tuos principus, kurie buvo paskelbti Atlanto Čarteryje ir kituose tarptautiniuose pareiškimuose. Nuo to, kuo pasibaigs šita kova su totalitariniu agresorium priklausys ir mūsų gimtojo krašto likimas.

* * *

Mūsų, Amerikos lietuvių, visos pastangos privalo būti atkreiptos į tai, kad demokratijų laimėjimas būtų pagreitintas. Mums rūpi, kad Lietuvos kančių laikotarpis greičiau praeitų; kad lietuvių tauta nebūtų sunaikinta fiziškai; kad tūkstančiai jos tremtinių išliktų gyvi ir galėtų sugrįžti į savo tėviškas.

Todėl, minėdami Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 28 metų sukaktį, kelkime savo balsą ir reikalaukime:

Kad Lietuvoje tuojau būtų sustabdytas bolševikų teroras — areštai, suėmimai ir ištrėmimai į Sovietijos gilumą;

Kad būtų pašalinta iš Lietuvos Sovietų Raudonoji Armija ir žvalgyba;

Kad Lietuvoje būtų atsteigta žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizacijų laisvė;

Kad Lietuvos žmonėms artimiausiu laiku būtų suteikta proga laisvai išsirinkti savo valdžią ir atstatyti savo kraštą, kaipo Nepriklausomą, Laisvą ir Demokratinę Respubliką.

* * *

Tegu šie iškilmingi Lietuvos Nepriklausomybės sukakties paminėjimai sustiprina visų Amerikos lietuvių pasiryžimą tęsti kovą dėl Lietuvos Laisvės, nesigailint jai mūsų aukų ir darbo.

Amerikos Lietuvių Taryba.

SAILS FOR ROME—Cardinal-designate James C. McGuigan, of Toronto, Can., boards the Gripsholm at Jersey City to visit the Vatican.

KAI SUGRĮŠIM

Kai sugrįšiu į mieląjį kaimą
Pins beržai vėl šakas pakeliuos.
Ir mergaitės eis rūtų darželin,
Piemenėliai laukuose raliuos.

Eis vėl gandas per medžių viršūnes,
Eis vėl gandas gėlėtais laukais,
Kad jaunystė pabudo vėl
džiaugtis,
Vėl mylėtis kartu su žiedais.

O sugrįš čia vėl šviesiosios naktys
Ir iš rūkų sau skarą nupins,
O jaunystė tą saldųjį miegą
Su svajonėm žieduose skandins.

O sugrįš tas pavasaris vėliai,
Kaip sugrįžta aidai nuo dainos,
Mes kartu su pavasariu kilsim,
Kai išvysime aušrą rytuos.

Iš po žiemos sukaustyto miego
Mes pabusim gyventi arais!
Ir užtrauksime žaliąją dainą,
Sklis jinai vėl gėlėtais laukais!

L. Matuzevičius

Komunistų "rojus"— visi lygūs ubagai.

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA
XXI.

Kur Tėvynė?

"Vienok aš jį gerokai palaužiau, — pamanė Andrius, — žodis "tėvynė" pašinu jam duria".

Ir iš tiesų, von der Goltz jau tik puse burnos Vokietiją tegyrė, bet kaipo vokiečių karininkas jis negalėjo kitaip elgtis. Ne gi peiks tą šalį, dėl kurios kariauja. Taigi tik šiaip dar sykį pakartojo savo klausimą:

— Tai kaip gi? Atsisakai įstoti į mūsų armiją?

— Palikim kiekvienas su savo nuomone, ponas kapitone, — atsakė Andrius, — aš tarnausiu savo tėvynei, tamsta — savo.

Von der Goltz neramiai krustelėjo, bet nieko nesakė. "Jam nemalonu, kai aš jam Vokietiją po nosimi kaišioju", — džiūgavo savyje Andrius.

Von der Goltz tamsiai susiraukė. Jis, matomai, savyje krimtosi. Kažin ar dėl Andriaus atsisakymo, ar dėl įkyraus tėvynės klausimo? Kad tas klausimas jį kniečia, buvo aiškiai numanu. Neišsiduoda, žinoma. Ir garbė ir tarnyba to neleidžia. Užtarauja Vokietijos vardą ir žada Lietuvai savivaldą. "Žinau aš tą vokiečių siūlomą savivaldą, — galvojo Andrius, — bet dėl to nesiginčysiu. Reikia būti mandagiam ir pasaldyti tą dieglį, kurį jam tėvynės klausimu įvariau".

Ilgas jų pasikalbėjimas kaip ir nutrūko. Į jų jau užsimezgusį nuoširdumą įsibriovė kažkoks niūrus šešėlis. Ir kalbėtis, rodos, jau nebebuvo apie ką. Žodžius pavadavo mintys, kurių abudu buvo kupini. Vis dėlto von der Goltz rado reikalinga perspėti Andrių, kad negerai padarė, nepriėmęs jo pasiūlymo. Gyvenimas jam būsiąs sunkus.

— Belaisvių stovyklose neglosto. Reikia sunkiai dirbti, o valgis,... na, mūsų intendentūra labai tvarki ir rūpestinga, bet pirmiausia reikia saviškiai aprūpinti. Karas gali užsitęsti ir su maistu gali būti blogai. Reikia taupyti. Taigi, prie tokių sąlygų belaisvių negalima vaišinti. Faktinai, jie nuolatos pasninkauja. Drausmė ir gi labai griežta. Pabėgti nėra jokios galimybės, nes kiemas aptvertas aukšta spygliuota tvora, už kurios pastatyta stipri sargyba. Mėginsi pabėgti — nušaus. Kaip matai, gyvenimo sąlygos neperdaug viliojančios. Be to, esi inteligentas, nepratęs ir dirbti ir vargingai gyventi, bet lengvatų, teikiamų karininkams, negausi, nes esi tik eilinis kareivis. Kaip tau tas viskas patinka?

Andrius tik nusijuokė.

— Sakote, kad esu inteligentas, nepratęs sunkiai dirbti ir vargingai gyventi. Nesiginčysiu dėl pavadinimo inteligentu, nes tas vardas, nors ir nepilnai užsitarnautas, labai man patinka. Tačiau, kad būčiau nepratęs sunkiai dirbti ir vargingai gyventi, tai jau čia klaida. Jūs pats, ponas kapitone, galite numanyti, kad gyvendamas ūkyje pas tėvą pyragų nevalgiau ir dykas nesėdėjau. Aš ten dirbau kaip paprastas bernas ir maitinausi kaip visi kaimiečiai. Taigi nesu išlepintas. Gi jei tūkstančiai belaisvių kareivių gali pakęsti sunkias gyvenimo sąlygas, tai kuomi aš geresnis? Be to, būsimai kovai dėl tėvynės laisvės reikia kiek užsigrūdinti.

Ir vėl ta tėvynė! Von der Goltz nusuko akis į šalį ir pradėjo kažką švilpauti. Paskui atsisuko ir šaltu, griežtu balsu pareiškė:

— Na, kaip sau nori. Jei gailėsies neišmintingai pasielgęs, tai manęs nekaltink. Ištiesiau tau draugišką ranką, bet tu ją atstūmei. Lik sveikas!

— Su Diev, ponas kapitone!

Von der Goltz žiauriai krustelėjo ūsais ir nuėjo. Andrius žiūrėjo į jo išdidžią stačią eiseną, ir liūdnos mintys skverbėsi jo galvon. Gaila jam buvo to energingo pajėgaus vyro, kurį gyvenimas išstūmė iš tėvynės sūnų eilės. Kad jame lietuviški jausmai neužgeso, Andrius gerai žinojo. Tik reikėjo dar vieno kokio sukrėtimo, ir jis aukštai iškeltų lietuvišką šūkį. Deja, vargšas buvo surakintas.

Kapitonui nuėjus, belaisviai, kurie buvo po pakampęs išsislapstę, visi sugūžėjo į kiemą ir apnyko Andrių iš visų pusių. Jiems be galo buvo įdomu, apie ką tas žiaurus kapitonas taip ilgai su juo kalbėjosi. Andrius dar nesuspėjo prisirengti tokiam staigiam kamantinėjimui ir įtempė visas proto pajėgas, kaip čia iš to visko saugiau išsisukti. Kadangi klausimai pasipylė iš visų pusių, jam nebuvo kada į visus išsamiai atsakinėti. Ta aplinkybė daug jam pagelbėjo. Burbtelėjo vienam šį, kitam tą ir, pagaliau, pareiškė esąs pavargęs ir turįs eiti į vidų paimti vaistų ir pailsėti. Taip ir nepatenkino jų smalsumo. Tuomi belaisvių mintyse sukėlė daug įtarimų ir net pavydo. Kas jis per vienas, kad su juomi net vokiečių kapitonas taip ilgai šnekučiavosi? Ir pradėjo skersomis į jį žiūrėti. Ar tik jį neįpareigojo belaisvius šnipinėti?

Andrius tuojau nujuto, kad prieš jį kyla belaisvių nepasitikėjimas, ir smarkiai tuomi susirūpino. Kaip reikės sugyventi su ta šnairuojančia minia? Bet staiga jam toptelėjo galvon laiminga mintis, kurią tuojau visiems urmu ir išdėstė:

Kadangi jis buvo sužeistas į galvą, tai valdžia susirūpino, ar tas nepalietė jo smegenų veikimo ir atsiuntė kapitoną von der Goltzą tai ištirti. Dabar kaip tiktai atėjo laikas paleisti jį, Andrių, iš ligoninės ir siųsti į sveikųjų belaisvių stovyklą sunkiems darbams dirbti. Dėlto kapitonas taip ilgai su juo ir kalbėjosi, kad nuodugniai ištirtų, ar jis sveikai protauja. Kapitonas išsprendė teigiamai, ir Andriui teks išeit iš ligoninės ir apsigyventi stovykloje.

Tas pareiškimas ne tik patenkino visų susidomėjimą, bet ir sukėlė daug apgailestavimo, kad vargšui teks paragauti pragariško stovyklų gyvenimo. Visų simpatija nukrypo Andriaus pusėn. Tas žiaurus kapitonas atnešė jam nelaimę.

Ir slaugė Birutė Stempliūtė labai apgailestavo Andriaus likimą. Jos akys pasalvėjo ašaromis, kurių visai nemanė slėpti. Prikaišiojo jam ir barė, kad jos nepaklausė ir neapsimetė dar tebesergančiu.

—Ir koks tamstai noras girtis savo didvyriškumu, gajumu ir sveikata, lyg kas už tai užmokės? Nieks čia tų dalykų neįvertina. Kiekvienas tik savęs žiūri, kad iš bėdos išsisuktų ir sudarytų sau pakenčiamesnes gyvenimo sąlygas. Didvyriškumas čia neišsimoka.

Andrius kiek įmanydamas stengėsi nuraminti gerosios Birutės sielvartą. Ką gi gelbės ligoniu apsimesdinėti? Gydytojų tuomi neapgausi. Pagaliau, ir stovyklose žmonės gyvena. Išlaiko kiti, išlaikys ir jis. Viskas bus gerai. Bet Birutės jis vis tiek nenuramino. Ji tik gokčiodama šluostėsi ašaras.

Net Pilvutis pareiškė Andriui užuojautą.

— Buvau manęs, kad tu tik buržuiškas didvyris ir valdžiai prisilaižytojas, bet matau — tu vyriškesnis. Tik spiauk, brolau, ant tų nesąmoningų lietuviškų sapnų ir varyk tarp belaisvių revoliucijonierišką propagandą! Tarp sveikųjų daug geresnė dirva. Ir aš, tur būt, neužilgo ten atvyksiu.

Andrius nesiginčyjo, tik linksmai šypsojosi. Matydamas jį tokį linksmą, vienas senyvas belaisvis net nusispiovė.

— Jaunas, tai ir durnas!

Tėvų Pranciškonų Misijos 1946 m.

Westfield, Mass. — Šv. Kazimiero parapijoje, kovo 10 — 17 d. — Tėv. Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Lowell, Mass. — Šv. Juozapo parapijoj, Šv. Juozapo novena, kovo 10—19 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Bayonne, N. Y. — Šv. Mykolo par., Šv. Juozapo novena, ir Tretininkų vizitacija, kovo 10—19 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Elizabeth, N. J. — Šv. Petro ir Povilo par., misijos, kovo 24 — 31 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Worcester, Mass. — Aušros Vartų par., kovo 24—31 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Paterson, N. J. — Šv. Kazimiero par., misijos, 40 val. atlaidai, Tretininkų rekolekcijos ir vizitacija kovo 24 — balandžio 7 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O. F. M. ir Tėv. Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Schenectady, N. Y. — Šv. Kryžiaus par., misijos ir 40 val. atlaidai, balandžio 1—7 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Harrison, N. J. — Sopulingosios Dievo Motinos par., misijos, balandžio 1—14 d. Tėv. Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Indiana Harbor, Ind. — Šv. Pranciškaus par., misijos, balandžio 8—14 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Rochester, N. Y. — Šv. Jurgio par., misijos ir Tretininkų vizitacija, balandžio 8—14 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Cleveland, Ohio — Šv. Jurgio par., misijos, balandžio 14—21 d. — Tėv. Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Providence, R. I. — Šv. Kazimiero par., misijos, balandžio 15—21 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Rumford, Maine — Šv. Atanazo par., gegužės 9—12 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Lewiston, Maine — Šv. Patriko bažnyčios koplyčioje, gegužės 9—12 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Millinocket, Maine — Šv. Martino par., gegužės 19—26 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Brooklyn, N. Y. — Apreiškimo par., Šv. Antano novena ir Tretininkų vizitacija, birželio 4 — 13 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Cicero, Ill. — Šv. Antano par., Šv. Antano novena, birželio 4—13 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O. F. M.

Newark, N. J. — Švenč. Trejybės par., misijos ir 40 val. atlaidai, birželio 2—11 d. — Tėv. Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Chicago, Ill. — Dievo Apvaizdos par., Šv. Onos novena, liepos 17—26 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Gimimo par., Šiluvos oktava ir Tretininkų vizitacija, rugsėjo 8—15 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Waterbury, Conn. — Šv. Juozapo par., Šv. Pranciškaus novena ir Tretininkų vizitacija, rugsėjo 8—17 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M. ir Tėv. Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Sheboygan, Wisc. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo par., misijos, rugsėjo 16—22 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Scranton, Pa. — Šv. Juozapo par., Šv. Pranciškaus novena ir Tretininkų vizitacija, rugsėjo 25 — spalių 4 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Plymouth, Pa. — Šv. Kazimiero par., misijos, rugsėjo 29 — spalių 6 — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Sugar Notch, Pa. — Šv. Petro ir Povilo par., 40 val. atlaidai, spalių 6 — 8 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Ansonia, Conn. — Šv. Antano par., 40 val. atlaidai, spalių 13—15 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

New Britain, Conn. — Šv. Andriejaus par., 40 val. atlaidai, Tretininkų rekolekcijos ir Connecticut Valstybės Lietuvių Tretininkų ir Šv. Pranciškaus Mylėtojų Konferencija, spalių 20—27 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.

Pittsburgh, Pa. — Šv. Kazimiero par., 40 val. atlaidai, Tretininkų rekolekcijos Pittsburgho ir apylinkės Lietuvių Tretininkų ir Šv. Pranciškaus Mylėtojų Konferencija, lapkričio 27 — gruodžio 1 d. — Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M. ir Tėvas Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Kingston, Pa. — Švenč. P. Marijos par., 40 val. atlaidai, gruodžio 1—3 d. — Tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Delhi, Ontario — Šv. Jono par., gruodžio 5—8 d. misijos—Tėv. Jvenalis Liauba, O.F.M.

Kad Tėvų Pranciškonų misijos būtų pasekmingos, nuoširdžiai prašome visų kunigų prisiminti (Memento) Pranciškonų vadams misijas savo šv. mišiose. Prašome visų tikinčiųjų ta intencija pasimelsti, klausyti šv. mišių ir per jas priimti Šv. Komuniją.

Tėvai Pranciškonai savo vedamų misijų intencija vasario 28 — kovo 8 d. Šv. Antano vienuolyne ,Mount St. Francis, Greene, Maine atlikts Šv. Dvasios noveną. Prašome visų dalyvauti šioje novenoje.

FRANCISCAN FATHERS
Mount St. Francis, Greene, Me.

Uniondale, L. I., susidaužė automobilis atsimušęs į troką. Pasidarė panašus į armoniką, bet vairuotojas liko nesužeistas.

Marijonų Misijonierių Veikla

Kovo 11-17, Chicago, Ill., Dievo Apvaizdos bažnyčia, misijos; kun. Adomas Markunas, MIC.

Kovo 11-24, Cambridge, Mass. Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia, dviejų savaičių misijos; kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 18—31, Chicago, Ill., Aušros Vartų bažnyčioje, dviejų savaičių misijos, kun. Adomas Markunas, MIC.

Kovo 24—31, Chicago, Ill. Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Bal. 1—7, Pittston, Pa. Šv. Kazimiero bažnyčioje, misijos, kun. Adomas Markunas, MIC.

Bal. 1—14, Chicago, Ill., Šv. Kryžiaus bažnyčioje, dviejų savaičių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC ir kun. Ant. Mažukna, MIC.

Bal. 8—14, Chicago, Ill., Šv. Juozapo bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Bal. 15—21, Detroit, Mich., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Geguž. 6—12, Chicago, Ill., ŠŠ. Petro ir Povilo bažnyčioje, misijos: kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Geguž. 19—26, Chicago, Ill., Visų Šventųjų bažnyčioje, misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So Boston, Mass.

"Mūsų laikais reikalingesni tiesos apgynėjai su plunksna, negu tiesos skelbėjai sakykloje"— (Pijus IX).

GUESSING GAME—Republic Studios is hunting for a suitable name for brunette Catherine McLeod, their newest candidate for stardom. The pretty young actress is expecting a smash hit in her first performance and she wants a shorter snappier name to put in lights.

HEAD INJURIES incurred when an overloaded meat truck fell on automobile in which James Katzel, 3½, was riding has deafened the boy, and a Chicago Superior Court has awarded him $22,500 in damages.

Po Kariniams Naujiems Metams

(Senų Metų — Išleistuvėms)

Pasaulis didingas, įdomus, platus!..
Sutinka nekaltus Naujuosius Metus;
Atėjo Simboliu, tyru VAIKUČIU, —
Per sekantį metą pataps SENUČIU...

Jau blaško pernykštį kai vėjas lapus,
Likimas parengęs jam gult į kapus...
Naujajam kelionė, nauji vieškeliai, —
Paviršiais ir aukščiais, plačiai ir giliai.

Ištysę varpinių bokštiniai stiebai,
Jie kyšo prieš dangų kai kokie ragai —
Iškelti nuo žemės, žmonių padirbti
Pažiebos, moralui, atydos verti...

Varpų milionai pasaulio plotmės
Su šiais Naujais Metais kai pirmiau, skambės!
Senąsis sugužęs, dings iš mūs akių
Sutiksim prekyje problemų tokių:

Tos pačios karionės, tie patys darbai —
Tie patys godumai, tie patys sargai...
Tie patys valdovai, — toj pati jėga —
Turtuoliui "futrele" — biednam sermega.

Kas mėgsta vargdienio šaukimo girdėt?
Sename, jauname mete jam padėt?...
Varguoliams, dar liekta kęst naktis klaiki.
Todėl taip ir eina buitis netaiki.

Kas gali būt naujo, kilnesnio žmonėms, —
Mažoms nuo "didžiųjų" tautų giminėms?...
Kas aria, kas sėja, kas piauna javus —
Už sunkų jų triūsą koks kasnis jiems bus?

Mes kabam ant oro tarp žemės — dangaus!
Kokios dar "pavėtrės" naujesnės užgaus?
Ant baimės užverti baidyklių žvėrių!
Garbingų plėšikų, išpuoštų "karių"...

Įsupsim, taupysim gaudimui varpus!
Bet, koki čia nauda iš to viso bus?
Tie patys saumylių, veidmainių tikslai
Nedori, apgaulūs slapčių sąmokslai...

Už geismus, už grobius, — turtus fizinius
Apanka, bedėvint dūmų akinius...
Nežiūrint "šiam-svietui" kokios dėmės kris,
Žmonija netekus dorovės, — kuom švis?...

Ar šauksim iš amžių ateities vertos?
Juk reikia geresnės reformos kitos!?
Gesinkim žariją blogybių ugnies, —
Kad širdys ir sielos surastų vilties!

Atbuvom, atvargom senuosius metus:
Palikęs pasaulis pairęs — "platus"
Nei tiesa, nei tvarka dar neįvesta,
Tik liaudžiai uždėta didesnė našta.

Priviso "valdonų" visokios mados —
O jiems, mat, nereikia nešt jokios bėdos.
Be skaičiaus benamių, nuogų ir basų...
Tremtinių ką alksta, be kraujo, liesų!

Su teise atėję nuo Dievo, gyvuot, —
Dvikojai beždžionės jiems draudžia imt-duot.
Marina ir žudo, naikina mirčia!
Kodėl taip prieš blogą visuma kurčia?

Šie Nauji Meteliai bent ką ar pakeis?
Ir kokį lakštelį pažangai atskleis?..
Meldžiuosi Dievuliui už žemę tėvų
Kad siųstų pagelbą dėl brolių gyvų!

Lai nyksta triumfai, tušti pagyrai:
Aptilę mauroję kanuolės—karai...
Lai ima taisytis pairus rėda —
Kad liautųs, sustotų bujoti gėda.

Ką šitas naująsis metelis mums duos?
Ar visą žmoniją iš blogos vaduos?...
Kol jaunas, kol naujas — labai moralus —
Matysim, po metų kelionės, koks bus...

A. J. Jokubaitis.

Newton Center, Mass.

Maldų Vajus Už Lietuvą!

(Vasario 16 d., 1946 iki vasario 16 d., 1947)

Ištiestomis rankomis, sopančiomis širdimis lietuviai, ne tik pavergtoje Tėvynėje, bet ir vargingoje tremtinystėje maldaute maldauja mūsų pagalbos! Taigi būtinas reikalas paremti Lietuvai gelbėti visas organizacijas **nuolatinėmis maldomis, komunijų rateliais ir šv. Mišiomis!**

Todėl, nelaukdami, kiekviena katalikiška draugija, ypač MALDOS APAŠTALAVIMO SĄJUNGOS SKYRIAI teatsiunčia savo MALDŲ, KOMUNIJŲ IR ŠV. MIŠIŲ SĄRAŠUS!

Adresas:
MALDOS APAŠTALAVIMO CENTRAS
St. Robert's Hall Pomfret Centre, Conn.

☆ Mrs. K. Karpus, iš Brooklyno visų pirmiausiai atsiliepė į MALDOS VAJŲ UŽ LIETUVĄ, prižadėdama atkalbėti kas vakarą per mėnesį rožančių ir litaniją; trumpas maldas su atlaidais — 3,000; šv. Mišių su Komunija — 10; vieną noveną.

☆ Šv. Kazimiero par. Pittsburgh, Maldos Apašt. Skyrius žadėjo atkalbėti 225 rožančius; 225 šv. Mišias; 225 Komunijas; 225 stacijas. O tos parapijos mokyklos vaikučiai prisidės su 1500 rožančių; 1500 komunijų; 1500 šv. Mišių; 1500 stacijų.

☆ Šv. Vincento par., Pittsburgh, N. A. Skyrius sutiko aukoti Vajui — 500 rožančių; 500 šv. Mišių; 500 komunijų; 500 stacijų.

☆ Šv. Kazimiero par. E. Vandergrift, Pa. M. A. Skyrius bėga į pagalbą su 175 rožančiais; 175 šv. komunijomis; 175 šv. Mišiomis; 175 stacijomis.

VETERANAMS PAGALBA

Atsakymas — Taip. Įstatymas pritaiko kūdikiams, gimusiems po tėvo mirties, tas pačias teises su kitais vaikais.

Klausimas — Pamotė veterano, kuri jį užaugino prieš jo įstojimą į tarnybą, klausia ar ji gali paduoti prašymą dėl kompensacijos kadangi jis buvo užmuštas akcijoje.

Atsakymas — Taip, esi skaitoma vienas iš tėvų, ir gali gauti kompensaciją.

Klausimas — Veteranas ką tik paliuosuotas iš Laivyno klausia ar jis gali ant toliaus laikyti jo apdraudą ir užvardinti jo žmoną kaipo "beneficiary" gauti pusę mokesčių vienoje sumoje ir balansą mėnesiniais išmokėjimais?

Atsakymas — Įstatymas neturi tokio parūpinimo, t. y., išmokėti apdraudą vienoje sumoje.

Klausimas — Veteranas, kurio koja buvo nupiauta jam būnant tarnyboje, dabar klausia ar valdžia privalo jam parūpinti batus.

Atsakymas — Tik jeigu toks įžeidimas gautas tarnyboje ir jeigu antrai kojai reikia specialūs batai.

Klausimas — Mano žmogus serga New Yorko Veteranų Adiministracijos ligoninėj. Mes gyvename Iowa valstybėj. Jeigu jis mirtų ar valdžia pavelins man su lavonu grįžti kartu į Iową?

Atsakymas — Taip.

Public Relations Bureau
Catholic War Veterans
Empire State Building
New York 1, N. Y.

Įvykiams Už Akių Užbėgant

London, (LAIC) — Patrijotingai nusistatę lenkučekų emigraciniai sluogsniai Anglijoje, pereitų metų gale paskelbė jungtinę politinę Deklaraciją. Deklaracijoje pareiškiama esą atsakomybė už būdą, kuriuo dabartiniu metu yra vykdoma masinė vokiečių tautybės žmonių deportacija iš Lenkijos ir Čekoslovakijos išimtinai krenta ant dabartinių Pragos ir Varšuvos valdovų.

Deklaracijoje patvirtinama, kad būsimąjį centrinės Europos problemų išrišimą reikia ieškoti **Centrinės Europos valstybių sąjungoje,** kur tiek lenkų, tiek čekų ginčai, neišskiriant ir kivirčo už Tešeną, ras prideramą abiem pusėm išrišimą.

Deklaraciją pasirašė žinomi 'Anti-Benešinės' grupės veikėjai Gen. Lev Prohala, V. Lezak-Borin, V. Misek, Dr. Karel Locher, Jiri A. D. Bertl, Maj. Zdenek Sladecek ir lenkų emigracinės valdžios buv. pareigūnai J. Godlewski, J. Kuncewicz, J. Lukasiewicz, Bronislaw Skalak, S. Sopicki, ir T. Tomaszewski.

Kokį nusistatymą ši grupė užėmė UNO atžvilgiu ir kaip ji mano derinti projektuojamąją centro— Europinę sąjungą su globale pasaulinio saugumo struktūra — lieka neaišku.

ŠV. ONOS NOVENA

Jau išėjo iš spaudos NOVENA prie ŠV. ONOS ir Stacijomis. Išleido Tėvas Gabrielius Maria Jaskal, C. P. Šių knygučių galite gauti Darbininko administracijoje. Knygutės kaina 15c. Su užsakymu įdėkite į konvertą 15c. ir pasiųskite, DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir tuojau gausite minėtą knygutę.

Neapykanta nieko nesukuria — jį naikina save ir kitus. **Z. Krasinskis.**

SAYS HE'LL SELL—Andrew J. Higgins, former New Orleans shipbuilder, put three factories on the auction block in defiance of labor unions who called his 3000 employees out on strike. He plans a crusade against labor unions, charging high pressure groups are abusing the aims of organized labor.

Įvairybės Apie Kardinolus

— Kas tie keturi USA parinktieji. — Kardinolai — Popiežiaus Senatas. — Kodėl jų turėtų būti 70. — Našlys gali likti kunigu; kada jis negali būti kardinolu. — Raudonoji skribelė reiškia: ištikimas, nors reikėtų savo kraują pralieti. — Slaptieji kardinolų posėdžiai. — "Burnų atidarymo ir uždarymo apeiga". — Kokios kardinolų teisės ir privilegijos. —

"BIG FOUR" — KETURI DIDIEJI

Galingi lėktuvų sparnai vasario mėn. pradžioje jau bus nunešę keturias USA garsenybes į Romos miestą, kurio apylinkėse ir dabar, žiemą žaliuoja palmės ir noksta apelsinai ("orendžiai").

POPIEŽIAUS SENATAS

Tie visi vyrai parinkti į Popiežiaus, tiksliau — Katalikų Bažnyčios — senatą, kurs vadinamas kardinolų kolegija. Jau prieš 360 metų (1586) popiežius Sikstas V nustatė, kad kardinolų kolegija susidėtų iš 70 narių, panašiai kaip kad Mozė, Dangaus liepiamas, parinko 70 vyrų, kurie padėtų valdyti Izraelį.

Jau kuris laikas, kaip kardinolų skaičius buvo sumažėjęs, užtat dabar Pijus XII paskyrė net 32 naujus. Kardinolai, kaipo popiežiaus parlamentas, turėtų, išskyrus išimties atvėjus, gyventi prie Vatikano, štai dėl ko, paprastai, daugiausia skiriami artimesniųjų diecezijų vyskupai arba asmens gyveną Vatikane, tačiau dabartinėje kardinolų kolegijoje — didžioji kardinolų dalis — net 42 yra kitų tautybių, ne italai.

KAS NEGALI BŪTI KARDINOLU

Bažnytinis kodeksas (teisynas), turi nuostatą, pagal kurį kardinolus laisvai parenka patsai popiežius, iš tų vyrų, kurie turi bent kunigystės šventimus (taigi, kardinolais gali būti ir ne vyskupai), — kurie ypatingai pasižymi mokslu, dievotumu ir išmintimi tvarkant, vadovaujant įvairiems reikalams.

Bažnyčia labai rūpinasi, kad į Popiežiaus senatą, kuriuo yra kardinolų kolegija, būtų parenkami patys geriausieji, kad čia neturėtų įtakos kokie asmeniški sumetimai; todėl griežtai yra uždrausta parinkti į kardinolus tokį asmenį, kurs būtų giminė kam nors iš jau esančių kardinolų. Taipgi negali būti kardinolais gimusieji iš neteisėtos moterystės, nors ir jiems būtų buvę suteikta dispensa (leidimas) priimti kunigo šventimus. Vyras, kurio žmona mirusi (našlys), gali likti kunigu, bet jei jis turi vaikų ar anūkų, jis negali būti parinktas kardinolu, nors ir pasiektų vyskupo laipsnį.

Nors kardinolus parenka patsai popiežius, bet paprastai jis apie naujai parinktuosius turi pranešti slaptame senųjų kardinolų posėdyje ir tik ištyrus ar naujieji atitinka visiems reikalavimams, duodama jiems žinia, kad jie parenkami kardinolais.

Tie keturi išrinktieji, tai būsimieji Jungt. Amer. Valstybių kardinolai:

1. **Jonas Glennon,** St. Louis arkivyskupas, jau 40 metų, kaip valdąs tą dieceziją, pats gi — 83 metų amžiaus ,gimęs Airijoje ir šiemet, birželio 29 d. švęs 50 metų sukaktį kaip yra vyskupu.

2. **Edvardas Mooney,** Detroito arkivyskupas, 64 metų amžiaus, augęs Baltimorės apylinkėse, porą metų buvęs Šv. Sosto pasiuntiniu Japonijoje.

3. **Pranciškus Spellman,** New Yorko arkivyskupas ir USA armijos bei laivyno vyskupas, 57 metų amžiaus, kilęs iš Massachusetts, aukštuosius mokslus ėjęs Romoje, artimas žmogus dabartiniam popiežiui, žinoma rašytojas. Pagal jo vieną parašytą knygą ruošiamasi pastatyti filmą, jo eilėraščius spausdina žymūs USA žurnalai. Yra stiprių balsų pranašaujančių, kad Spellmanas liksiąs Popiežiaus Valstybės sekretoriumi, o gal, ilgainiui, ir nauju popiežiumi.

KOKIOS BUS NAUJŲ KARDINOLŲ APEIGOS VATIKANE

Vasario mėnesyje kardinolai iš 19 šalių suvažiuos į Vatikaną. Atvykęs į Romą naujai paskirtieji aplankys popiežių, kurs jiems tuojau uždės specialią biretą. Artimiausioje viešoje konsistorijoje (posėdyje), kur dalyvaus kardinolai ir diplomatinio korpuso atstovai prie Šv. Sosto, popiežius uždės raudoną kardinolišką skribelę ant kiekvieno kardinolo galvos. Ta skribelė yra raudonos spalvos, plačiais apvaliais briliais.

Uždėdamas ją, popiežius kalba maldą.

—Visagalio Dievo šlovei ir Šventojo Apaštališkojo Sosto garbei priimki šią raudoną skribelę, kuri yra ženklu neturinčio sau lygaus kardinoliško kilnumo. Tebūnie tuo skribelės raudonumu paženklinta, kad turi pasilikti nenugązdinamu, net jei gręstų mirtis ar tavojo kraujo praliejimas, bedirbant dėl švento Tikėjimo išaukštinimo, dėl taikos ir ramybės krikščioniškoje žmonijoje, dėl augimo ir gerovės Šventosios Romos Bažnyčios, vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Šv. Dvasios. Amen.

ANTRASIS SLAPTAS POSĖDIS

Pasibaigus šioms apeigoms ir pasišalinus diplomatinio korpuso atstovams (valstybių pasiuntiniams)turimas kitas uždaras posėdis, kuriame atliekama, vadinamoji, "naujųjų kardinolų - burnų uždarymo ir atidarymo" apeiga.

Pirmoji — ženklina pareigą laikyti paslaptį kas dėl dalykų, su kuriais naujiesiems kardinolams savo tarnybos pareigose teks susidurti. Kaikurie kardinolai pavyzdžiui, turi spręsti paslaptingus sąžinės dalykus, kai reikalas, prašant žmonėms, nuo paprastų nuodėmklausių, neturinčių visų galių, atsiduria aukščiausioje Romos instancijoje (įstaigoje).

Antroji ("burnų atidarymo") apeiga primena naujiesiems kardinolams visada duoti išmintingą patarimą popiežiui. Šią apeigą atlikdamas, popiežius kalba:

— Mes atveriame Jūsų burną (tai yra, duodame teisę kalbėti) kaip konferencijose taip ir taryboje, o taip gi ir rinkimuose Aukščiausiojo Kunigo (Šv. Tėvo) bei visuose darbuose, ar tai konsistorijoje ar už konsistorijos ribų, darbuose, kurie yra kardinolams skirti ar pagal paprotį jų atliekami. Vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Šv. Dvasios. Amen".

Pabaigoje posėdžio (kuris vadinamas — fosistorija), popiežius uždeda safyro žiedą ant piršto kiekvieno kardinolo ir paskiria kiekvienam bažnyčią Romoje. Tas paskyrimas, paprastai, būna simbolinis, nes tose bažnyčiose pareigas eina šiaip jau kunigai, o kardinolai vyksta į savo tikrojo paskyrimo vietas.

KOKIA GALIA SUTEIKIAMA KARDINOLAMS

Svarbiausis kardinolų, kaipo popiežiaus senato, uždavinys — pradėti valdyti Bažnyčią einant nuskirtas pareigas, duodant patarimus popiežiui. Kada popiežius miršta, kardinolai perima laikinai valdyti Bažnyčią ir tada ateina jų svarbiausioji pareiga— išrinkti naująjį popiežių.

Bažnyčios teisynas išskaičiuoja net 24 specialias kardinolų teises ir privilegijas. Svarbiausios iš jų yra:

1. Gali be specialaus leidimo visose pasaulio vietose klausyti išpažinčių.

2. Be specialaus leidimo gali kiekvienoje pasaulio bažnyčioje sakyti pamokslus.

3. Vienu kryžiaus ženklu gali pašventinti devocionalijas (rožančius, kryželius ir t.t.) ir uždėti visus atlaidus, kokius tik Šv. Sostas paprastai skiria.

4. Gali bet kuriose bažnyčiose ir koplyčiose įvesti kryžiaus kelių stotis (stacijas).

5. Gali turėti kilnojamą altorių ir laikyti mišias net paprastuose namuose, kur tik gyvens, ar bus apsistojęs.

6. Laikydamiesi reikiamų atsargumo priemonių gali be jokio kito bažn. vyresn. leidimo laikyti mišias bet kokiuose laivuose.

7. Kasdieną gali naudotis altoriaus privilegijomis (kurios surištos su atlaidais).

8. Gali visur duoti žmonėms vyskupišką palaiminimą.

9. Kardinolai ant krūtinės nešioja kryžių ir apeigose gali naudoti mitrą ir vyskupišką lazdą.

10. Gali laikyti pontifikalines (iškilmingas, vyskupų) mišias, bet kurioje bažnyčioje.

11. Net jei ir nebūtų vyskupų, kardinolas gali konsekruoti ir pašventinti bažnyčias.

12. Kardinolai turi garbės pirmenybę net prieš arkivyskupus ir patriarchus.

13. Kardinolai gali duoti mažuosius šventimus besirengiantiems į kunigus.

14. Kardinolai gali teikti sutvirtinimo sakramentą.

15. Kardinolai turi teisę suteikti dviejų šimtų dienų atlaidus.

Vienas iš Kardinolų yra vyresnysis. Jis vadinasi kardinolas dekanas ir jisai turi teisę suteikti šventimus ir konsekraciją, jei naujai išrinktasis popiežius dar, kokiame atsitikime, nebūtų dar įšventintas kunigu ar dar nebūtų konsekruotas vyskupu.

Apskritai, kardinolo laipsnis — yra aukščiausi garbė, kokią popiežius gali suteikti dvasiškiams.

4. **Alfonsas Stritch,** Chicagos arkivyskupas, 59 metų amžiaus, kilęs iš Nashville, Tenn., irgi aukštuosius mokslus ėjęs Romoje, nekartą USA vyskupų išrinktas hierarchų vienokios ar kitokios komisijos pirmininku.

Vasario 18 dieną, kada naujai paskirtieji bus oficialiai priimami į kardinolų kolegiją, iškilmėse, šalia kitų diplomatų, dalyvaus ir Lietuvos atstovas prie Vatikano, ministeris St. Girdvainis. Tų iškilmių aprašyti vyksta ir kitas lietuvis — "Herald American" (Hearsto laikraščio) redakcijos narys St. Pieža.

Dr. J. Prunskis.

PENKIAS DEŠIMT MILIJONŲ DARBŲ

Valdžios įstaigos kartu su privačiomis agentūromis rengia ekonominę programą, kuri turės įvykdyti pilną darbo projektą.

Ši išvada pagrįsta dviem punktais. Vienas iš jų yra Amerikos produkcija, kuri pasidaugino karo metu. Pav. 1944 m. Amerikos produkcija siekė 200 bilijonų dolerių arba du kart daugiau dolerio vertės negu mūsų geriausių prieškarinių metų. Antra, daugelis vyrų ir moterų kartu ir asmenų jaunesnio amžiaus prisidės prie rekonversijos darbų. Jų skaičius gali būti 54 arba 60 mil. daugiau negu karo metais.

Prie kokių sąlygų šie milijonai gali geriausia dirbti? Vieną atsakymą davė Arne H. Johnson, kuris yra J. Walter Thompson Co. ekonomistas. Ta firma yra skelbimų firma, kuri tvarko didelių Amerikos industrijų ir biznio sąskaitas. Susirinkime redaktoriams ir leidėjams svetimos spaudos, kuris buvo sušauktas per Inter-Racial Press of America, Inc., p. Johnson pasakė kaip pagal jo nuomonę 57 milijonai gali rasti darbo.

P. Johnson manė, kad 57 mil. žmonių galės dirbti tiktai, jeigu produkcija nekris žemiau 200 bilijonų dolerių. Be to, kad tai įvykdyti reikalavimas produktų turi dvigubai padidėti. Tas nereiškia, kad amerikiečiai turės dvigubai daugiau valgyti, dėvėti arba statyti, kad suvartoti reikmenų už 200 bil. dolerių. Iš tų 200 bil. apie 28 bil. būtų išmokėti valdžios taksais. Privatus kapitalas absorbuotų apie 27 bilijonus reservais ir investmentais. Pasiliktų 145 bil. dol. vertės reikmenų visuomenei suvartoti. Tai yra, dvigubai daugiau 71 bil. dol. vertės prekių negu buvo suvartota 1929 metais, kuris buvo vienas iš geriausių.

Galima spręsti kodėl taikos metu prekių vartojimas turės padidėti. Bet gabumas tą įvykdyti irgi turi padidėti, p. Johnson sakė, per aukštesnį gyvenimo standartą, nuo $25 per savaitę ligi $50. (Karo metu savaitinės šeimos pajamos buvo apie $50. Žinoma daugelis šeimų uždirbo daugiau, kitos mažiau.

65% šeimų karo metais uždirbo žemiau 50 dol. per savaitę; apie 20% uždirbo $50. per sav. Bendras algų kilimas būtų pateisintas, sako p. Johnson, nes tada darbininkai galėtų daugiau produkuoti. Bet ar viską tai galima būti sunaudoti? P. Johnson palygino išlaidas šeimų, kurių pajamos siekė $50. į sav. su šeimoms, kurios uždirbo $25. sav. 1941 metais. Imdamas skaitlynes iš U. S. Bureau of Labor Statistics, jis įrodė, kad šeimos, kurios uždirbo $50. į sav. praleido dvigubai daugiau negu tos, kurios uždirbo 25 d. Jie išleido 92% daugiau dėl valgio; 121% daugiau dėl baldų ir įrengimų; 135% dėl transportacijos automobiliais, 105% daugiau drabužiams; 167 mokslui, ir t. t. Pastebima, kad visas gyvenimo pavyzdys tų šeimų, kurios uždirbo 50 dol. arba daugiau yra dvigubai aukštesnis negu tų, kurios mažiau uždirbo. Bet negalima sakyti, kad darbininko šeima praleisdama 50 dol. į savaitę perbrangiai gyvena.

Prieš karą, 1940 m. U. S. produkcija pasiekė 100 bil. dolerių; tada paprastos šeimos pajamos buvo $25. per savaitę. Per karą, 1944 m. U. S. metinė produkcija buvo 200 bil. dol. 1944 m. paprastos šeimos pajamos buvo $50. per savaitę.

P. Johnson užklausia ar grįžęs iš tarnybos darbininkas dirbs už mažesnę algą negu buvo mokėta 1944 m.?

FLIS.

"Nėra gražesnės pasiuntinybės už kat. spaudos darbuotojų misiją". (Pijus XI).

TO CARVE HAM

1 Place ham cut surface down, with the aitch bone to the carver's left. Remove slices cutting parallel to the platter until knuckle bone is reached.

2 Continue carving parallel to the platter being certain to cut through all the heavy muscle, and make large slices. Melt down all excess fat. It's worth 4 cents a pound when turned in for salvage.

Milwaukee mieste, Wis., sandėlyje randasi apie 15,000 sidabrinių lapių odų ir apie 20,000 naminių "minkštų", kurios laukia kailinių urmo pirkėjų. Interesuotieji pirkliai, matomai, apžiūri pasiūlymą.

Lenktynių arklys "Bazooka", kurį jo šeimininkas pavaišina su "grapefruit". Jis tur būt laukia savo eilės kur nors pasirodyti.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Washingtono Lietuvių Draugijos Veikla

WASHINGTON, D. C. — Spaudoje nebuvo pasirodę žinių apie lietuvių draugijos Sostinėje veikla iš 1945 m. antrojo pusmečio. Toji veikla įvairi visais atžvilgiais.

Nei vienais metais draugija neturėjo tiek ir taip jaukių iškilų, kaip pereitą vasarą. Nei vienais metais nebuvo Vašingtone pademonstruota lietuviškų tautinių šokių ir lietuviškos dainos taip skaitlingomis progomis, kaip pereitais metais. Draugija buvo faktinai ruošėja tiek programos tiek pačių vaišių dovanai Amerikos kariams Alexandria, Va., dviem atvėjais. Be to, aštuonių lietuvaičių šokėjų grupė demonstravo lietuvių liaudies šokius bendrame liaudies šokių festivalyje Constitution Hall, Vašingtone. Išimtinai su lietuviška programa pasirodė Forest Glen Soldiers Convalescent Home, Fort Mead, Md., ir Stage Door Canteen, Vašingtone.

Draugijos įvairios sekcijos veikė pereitą pusmetį kaip ir anksčiau. Suruošta rezultatais sekmingų pora bingo partijų.

Didelis draugijai nuostolis buvo kun. Jurgelaičio, jauno domininkono, išvykimas į Peru keleriems metams specializuotis ispanų kalboje. Jam draugija suruošė gražias išleistuves. Draugija taip pat gyvai atjaučia kun. Dr. J. Prunskio pranykimą iš savo tarpo. Draugiją prieš pat šventes ištiko ir didelis džiaugsmas: jos ilgametis ir nenuilstamas kapelionas, kun. J. Giedra, paskirtas Nekalto Prasidėjimo bažnyčios, Vašingtone, klebonu. Tai išvisa pirmas kartas, kad lietuvis kunigas paskiriamas nelietuviškos parapijos klebonu Amerikos sostinėje ir dargi parapijoj taip pagarsėjusiai dėliai jo pirmtakūno, kun. J. K. Cartwright veiklos plačiai žinomos už vyskupijos ribų. Tai istorinės reikšmės įvykis lietuviams. Nenuostabu, kad kun. Giedros paskyrimas sutiktas lietuvių dideliu pasitenkinimu netik sostinėje, bet ir kitur.

Grįžusiem Vašingtonan kariams, buvusiems ilgamečiams draugijos nariams: B. Sienutui ir J. Vaiciekauskui suruošta pagerbimo vaišės. Pastarasis yra kartu ir buvęs draugijos pirmininkas.

Vienas artimiausių draugijos uždavinių yra ruošimasis tradiciniam Lietuvos Nepriklausomybės apvaikščiojimui vasario 16 d. proga. Dienotvarkėje taip pat drabužių Lietuvos pabėgėliams vajus.

Draugijos reikalais naujiems nariams patartina kreiptis arba į kun. J. Giedrą arba į draugijos pirmininkę O. Gavelytę.

Iš kitų įvykių sostinėje paminėtina Val. Matelio didelė auka BALF-ui atsiliepiant į lietuviškų knygų vajų. Jo paaukota 250 svarų knygų bei žurnalų, jų tarpe pilni "Židinio" ir "Naujosios Romuvos" komplektai.

Matelių šeimos taip pat reaguota laiškais į atatinkamas įstaigas bei asmenis ryšyje su tariamais gandais šių metų pradžioje apie Nepriklausomos Lietuvos pripažinimo atšaukimą.

Iš mažųjų pasaulio paminėtina prieš Kalėdų šventes Kajeckų Gabrieliaus, nepilnų šešių metų, sveikinimas per radio ilgom ir trumpom bangom kartu su kitų tautų vaikais. Sveikinta lietuvių kalba Lietuvos berniukai ir mergaitės Amerikos vaikučių vardu sveikinta Amerikos berniukai ir mergaitės. *Rap.*

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys

(Tęsinys)

POCIUS, Vincas, sūnus Petro, kilęs iš Bambalų - Kruopių, gyvenęs Pittsburgh, Pa.

POŠKAITĖ, Morta, kilusi iš Alksnupių km., Šeduvos v., Panevėžio a.

POVILAIČIAI, Antanas ir Vincas, kilę iš Pajautulės bažnytkaimio, Šakių apskr.

POVILAITIS, Pilpas, kilęs iš Gruzdžių v., Šiaukių a.

POVILONIS, Petros, arba jo šeimos nariai, kilęs iš Žaliavarlių km., Kryklinių v., Panevėžio apskr., gyvenęs Brooklyn, N. Y. ir gal Boston, Mass.

PUKENIS, Justinas, kilęs iš Liudiškių km., Anykščių v., Utenos a., gyvenęs Čikagoje.

PUPKEVIČIUTĖ, Genė, gimusi ir augusi Čikagoje.

PUODŽIUNAS, Jonas, kilęs iš Vėriškių km., Šeduvos v., Panevėžio a.

PURVENAS, Juozas, sūnus mato, kilęs iš Dvarionių, Anykščių apskr., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

PUSČIUTĖ, Elena, arba Puscius, Helen, gyvenusi Brooklyn, N. Y.

RAČINSKAITĖ, Marija, gyvenusi Brooklyn, N. Y.

RAČINSKAS ar Raschinskas, Juozas, gyvenęs Scranton, Pa., o vėliau Brooklyn, N. Y.

RAGAIŠIS, Antanas, sūnus Antano, kilęs iš Liudiškių km., Anykščių, v., Utenos ap., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

RAKIUZA, Leonas, kilęs Ukmergės apskr., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

RAMANAUSKAITĖS ar Romanowski, Emalina, Morta ir Lydija.

RAMANAUSKAS, Jonas, kilęs iš Viekšnių ir gyvenęs Rochester, N. Y.

RASIUKEVIČIUS, Kazys, sūnus Jono, kilęs iš Pažosų km., Joniškėlio v., Biržų a., gyvenęs New York, N. Y.

RAŠTUTIENĖ, Marija, kilusi iš Gėgždų, Tilžės apyl.

RAUDONIAI, Vincas ir Jonas, kilę iš Šakališkių km., Jeveravo v., Marijampolės a., gyvenę New York, N. Y.

RAUGOLE, Jonas, kilęs iš Pamalaičio, Svėdasų v., Rokiškio a.

RAZGAITIS, Kazys, sūnus Igno, kilęs iš Rečgalių km., Pakruojaus v., Išaulių a., gyvenęs Čikagoje.

REMEIKOS, Edmundas ir Vladas, sūnūs Justo, kilę iš Šiaulėnų v., Šjaulių a., gyvenę Čikagoje.

RIBICKAS, Povilas, sūnus Jurgio, kilęs iš Pravockų km., Taujėnų v., Ukmergės ap. ir gyvenęs Čikagos apylinkėj.

RINKA, Kazys, dirbęs Lietuvos Raud. Kryžiaus Valdyboje Kaune, Amerikon grįžęs 1940 metais.

RINKEVIČIUTĖ, Marijona, duktė Juozo, kilusi iš Aleksandravos km., Kidulių v., Šakių a.

RUDOKAS, Jonas, kilęs iš Laižuvos valsč., gyvenęs Čikagoje.

RUŠKYS, Antanas, ir jo dviejų mirusių brolių šeimos nariai.

SABUČIAI, Pranas ir Steponas, gyvenęs Tocoma, Wash.

SAGURSKIS, Pranas, sūnus Jono, gimęs ir gyvenęs New Yorke.

SAMANAS, Povilas, gyvenęs Samanų km., Troškūnų v.

SAMUOLIENĖ - Gustaitytė, Marija, duktė Kosto, kilusi iš Blioviškių km., Griškabūdžio v., gyvenusi Rochester, N. Y.

SHAULIS, Grace, ir du jos sūnūs Charles ir Joseph, kurie lankėsi Lietuvoje 1938 ar 1939 metų vasarą.

SENIUNAS, Jonas, sūnus Jono, kilęs iš Kurų km., Lekėčių v., Šakių ap., gyvenęs Pennsylvania Valst.

SEVERINAS, Mykolas, gyvenęs Rochester, N. Y.

SILIMAVIČIUS, Dovydas, sūnus Adomo, kilęs iš Raižių km., Alytaus apskr.

SIMAITIENĖ - Narauskaitė, Veronika, kilusi iš Skiturių km., Simno v., gyvenusi Brooklyn, N. Y.

SIMANAVIČIUS, Antanas, kilęs iš Kybartų v., Vilkaviškio a., gyvenęs Saint Louis, Mo.

SIMANAVIČIUS, Kazimieras, kilęs iš Pyplių km., Zapyškio v., Kauno a.

SINKEVIČIENĖ - Paulukauskaitė, Ona, duktė Adomo, kilusi iš Virbalio ir gyvenusi Worcester, Mass.

SKARPUŠIS, Antanas, sūnus Jeronimo, kilęs nuo Subačiaus ir gyvenęs Boston, Mass.

SKREBULIS, Kazys, kilęs iš Skriaudžių ir gyv. Čikagoje.

SKVARČINSKAS, Antanas, kilęs iš Ščiurų km., Imbrodo v., gyvenęs New York, N. Y.

SOBUTAS, Simočius, kilęs iš Mažeikių, gyvenęs Chicago Heights, Ill., (Chicago, Ill.).

STANAITIS, Jonas, kilęs iš Obirūtų km., Vilkaviškio a., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

STANKEVIČIUTĖ, Adelė, duktė Vinco, kilusi iš Namajūnų km., Birštono v., Alytaus a., gyvenusi New York, N. Y.

STAUGAITIS, J., gyvenęs 1445 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

STAUNILA, Leonas, kilęs iš Žeimių v.

STOČKUS, Jokūbas, kilęs iš Telšių, gyvenęs Baltimore, Md.

STROLIA, Alfonsas, sūnus Vlado, kilęs iš Pienagalio - Troškūnų.

STUKSIENĖ - Onusaitytė, Ona, kilusi iš Plokščių ir gyvenusi Milwaukee, Wis.

STULGINSKIENĖ - Poškaitė, Agota, kilusi iš Alksnupių km., Šeduvos v., Panevėžio apskr.

SVIRSKIS, Julius, gyvenęs New Yorke.

ŠACAUSKAS, Aleksandras, sūnus Juozo, kilęs iš Vizbarų km., Vainuto v., gyvenęs Čikagoje.

ŠALIGANIENĖ - Shaligan - Grakauskienė, prieš ištekant Černevskaitė, Apolonijos ir Romualdo Černevskų duktė, gimusi Liepojuje, Latvijoje, gyvenusi New Yorke.

ŠAPOKA, Adomas, kilęs iš Utenos, gyvenęs New York, N. Y.

ŠARKA - Jarmalavičius, Ignas, sūnus Jurgio, kilęs iš Bardiškių - Siesikų ir gyvenęs Boston, Mass.

ŠČEGAUSKAS ar Ščiagauskas, Konstantinas, kilęs iš Levakalnių km., Šiluvos v., Raseinių a.

ŠEČKUS, Juozas, sūnus Juozo, kilęs iš Pilviškių v., Vilkaviškio a., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

ŠIMKEVIČIUS, Pranas, gyvenęs Belden, Ill.

ŠIMKEVIČIUTĖ, Liuda, duktė Mykolo, kilusi iš Rietavo v., Telšių a., gyvenusi Čikagoje.

ŠIPELYTĖ, Marė, duktė Jono, kilusi iš Panevėžio ir gyvenusi Čikagoje.

ŠLEŽAS, Povilas ar Sles, Paul, kilęs iš Pumpėnų miestelio ir gyvenęs New York, N .Y.

ŠONTA, Jonas, iš Lietuvos išvykęs 1936 m.

ŠTAITOKIUS, Veronika, duktė Andriaus, kilusi iš Budviečių km., Linkuvos v., Marijampolės a., gyvenusi New Yorke.

ŠTARAS, Juozas, kilęs iš Naujabakainių km., Serviliškio v., Kedainių a., gyvenęs Melrose Park, Ill.

ŠUKAITIENĖ, - Labanauskaitė, Monika, duktė Vinco, kilusi iš Alėjų km., Raseinių a.

ŠUKYS, Antanas, kilęs iš Debeikių, Utenos ap., gyvenęs Čikagoje.

ŠULSKIS, Edvardas, kilęs Slaveinų km., Anykščių v., Utenos apskr., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

ŠUNTAITĖ, Ieva, iš Lietuvos išvykusi 1932 m. ir 1939 m. gyvenusi Kalifornijos valstybėje.

ŠUNTAITĖ, Stasė, išvykusi iš Lietuvos 1929 m.

ŠVEINICKAS ar Švunuckas, Juozas, sūnus Adomo, kilęs iš Varnupio k., Pakuonio v., gyvenęs Čikagoje ar New Yorke.

ŠVILPA, Juozas, kilęs iš Bairiškėlių km., Panevėžio apskr.

TALANDIS, Jonas, gyv. Čikagoje.

TAMAŠAUSKAS, Jonas, kilęs iš Telšių, gyvenęs Čikagoje.

TAMAŠAUSKAS, Jonas, kilęs iš Telšių ,gyvenęs Čikagoje.

TAMOŠAITIS, Adomas, kilęs iš Smilgių par., Naurašilių kaimo, gyvenęs Čikagoje.

TAMULIONIENĖ - Aržuolaitytė, Jevanė, gyvenusi Scranton, Pa.

TIESEVIČIUS, Stasys, sūnus Kazio, kilęs iš Rozalimo v., gyvenęs Čikagoje.

TILIENĖ - Burčikaitė, Adelė, duktė Elenos Markunaitės ir Antano Burčikų, gyvenusi Philadelphia, Pa.

TRAKIMIENĖ - Juodeikaitė, Elena, kilusi iš Pašakių km., Baisogalos v., Kedainių a.

TAULONIENĖ - Sabutytė, Pranciška, gyvenusi Tocona, Wash.

TVARIJONAI, Zigmas ir Adomas, sūnūs Prano, kilę iš Pašakių km., Baisogalos v., Kedainių a.

TYLA, Jonas ar Juozas, kilę iš Anykščių, gyvenęs Čikagoje.

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street,
New York 24, N. Y.

(Bus daugiau)

Tiktai
TOBULA KONTROLĖ
ir SUDERINIMAS
gali pataikyt į 'tris punktus'
arba padaryti tokį
gerą alų kaip
PICKWICK
"ALE that is ALE"
BREWED BY HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

Dėlko Aš Skaitau Ir Remiu "Šv. Pranciškaus Varpelį"?

Aš skaitau ir remiu "Šv. Pranciškaus Varpelį", nes:

1. "VARPELIS" yra plačiausiai Amerikoje skaitomas religinis, patriotinis ir gražiai paveiksluotas laikraštis.

2. "VARPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių. Aprašo Lietuvių kančias pavergtoje Lietuvoje ir ištremime.

3. KADANGI esu Trečiojo Ordino narys-ė ir Šv. Pranciškaus, Šv. Antano mylėtojas-a, su ypatinga meile skaitau "Varpelį", kuris rašo apie Šv. Pranciškų, jo dvasią ir jo įkurtąjį Trečiąjį Ordiną.

4. UŽSIPRENUMERUODAMAS "VARPELĮ", kasmet gaunu *gražų, spalvuotą, didelį sieninį kalendorių.*

5. REMDAMA-S "VARPELĮ", tampu dalininkas-ė Tėvų Pranciškonų maldų, Šv. Komunijų ir Šv. Mišių, kurias Tėvai Pranciškonai lanko prie Šv. Antano kas antradienį 7:30 val. už visus "Varpelio" Skaitytojus, savo Fundatorius ir Rėmėjus.

6. REMDAMAS "VARPELĮ", kartu paremiu ir Lietuvos Pranciškonų 15 klierikų, kurie mokinasi Europoje ir Amerikoje. Tapę kunigais, jie prisimins mane prie Viešpaties altoriaus.

7. REMDAMA-S "VARPELĮ", paremiu Lietuvos Pranciškonų darbus Dievui, Tėvynei ir Amerikos Lietuvių gerovei.

8. REMDAMA-S "VARPELĮ", padedu įkurti Amerikoje paminklinį Šv. Antano Vienuolyną, kuris, komunistams okupavus Lietuvą ir panaikinus visus vienuolynus, taps vienintelin Lietuvos Pranciškonų vienuolynu. Jame apsigyvens Lietuvos Pranciškonai karo išblaškyti po platųjį pasaulį ir į vienuolyną naujai įstojusieji Lietuviai Amerikiečiai.

Kol Esu Gyvas, Noriu Gera Daryti, Todėl Ir Remiu
"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ".
"Varpelio" kaina metams — $2.00
"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS"
Mount St. Francis **Greene, Maine.**

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas
"VYTIS"

"VYTĮ" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražiai paveiksluotas ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTY" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTY" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTĮ" redaguoja įžymus ir patyręs redaktorius Ignas Sakalas ir "VYČIUI" bendradarbiauja jo suskviesti įžymiausi literatai.

TAD, padarykime šūkį: "Tenelieka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar norą mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTĮ!"

"VYTIES" kaina metams tik $3.00

"VYTIS"
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas
yra
mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis
"Šv. Pranciškaus
VARPELIS"
"VARPELIS"
duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.
Metams kainuoja tik $2.00
Adresas:
Franciscan Fathers
Mount St. Francis
Greene, Maine

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs Misijonierius
Tėvas Jonas Bružikas
Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo Iš Tremtinystės!
Jo jaudinantieji laiškai yra spausdinami
"ŽVAIGŽDĖJE"
Skubėkite "ŽVAIGŽDĘ" užsisakyti!
Kaina — $1.00 metams.
"ŽVAIGŽDĖS" ADMINISTRACIJA
488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Penktadienį, po Šv. Valandai buvo laikomas Maldos Apaštalavimo draugijos susirinkimas, pasimelsta ir tapo užsakytos šv. mišios už mirusių narių vėles: Viktorijos Mileikienė, Valerijos Kavolynienės, Agotos Skalandienės ir Katrės Juodgudytės. Ligoniai lankomi. Nauja ligonė yra p. Klikunienė. Desėtkas įsirašė į Maldaujančių Lietuvai išgelbėjimo eiles. Susirinkimas sudėjo $5.31 altoriaus papuošti per nepriklausomybės šventės pamaldas, vas. 10 d. Tą dieną užsakytos šv. mišios. Kun. Abračinskas įdavė draugijai tikietų dėl kareivių vakarienės.

Didelis susidomėjimas. Visi Bostono lietuviai laukte laukia vas. 10 d., kuomet jie minės Lietuvos nepriklausomybės šventę.

10 val. ryte, bus atnašaujama šv. mišių auka Lietuvos ir lietuvių gerovei. Pamokslą pasakys Tėvas Pr. Aukštikalnis, S. J.

2 val. p. p., visų luomų bei pakraipų Bostono lietuviai sueis Municipal Building salėn išgirsti didelio koncerto, išklausyti patrijotingų kalbų ir išnešti rezoliuciją.

.. **Skelbė bažnyčioje.** Kunigai uoliai skelbė, bažnyčioje, Bostono lietuvių tautinės šventės minėjimą, vas. 10 d. Kvietė visus ryte, pasimelsti ir eiti prie sakramentų Lietuvos gerovei. Būsią daug svečių kunigų visus aptarnauti dvasiniuose jų reikaluose.

Ragino visus ateiti, po pietų 2 val., į koncertą ir prakalbas.

Kunigai prašė visų prisirengti prie padarymo savanorės aukos, tą dieną, Lietuvos reikalams.

Prašė, visus, kaip vieną, stoti Lietuvos gynimo eilėsna ateinant bažnyčion, salėn ir suteikiant Lietuvos laisvei auką.

Blaivininkai šventė. Sekmadienį, 9 val. ryte, kun. S. Saulėnas atlaikė šv. mišias Blaivininkų gerovei ir pasakė naudingą pamokslą apie alkoholio vartojimą. Jis pasakė pamokslą toje pačioje temoje ir per Sumą. Po mišparų Blaivininkai turėjo susirinkimą, kun. Saulėnas pasakė prakalbą, šeimininkės suteikė užkandžių.

Aukos. Parapijos namų šildymui dar įėjo aukų $44. Žmonės, kaikurie, pirmą aukavę, dabar dvigubina savo aukas. Labai ačiū.

Trečiadienį, 7:30 val. vak., bus laikomos Šv. Teresės ir Sodalicijos pamaldos.

Ketvirtadienį, 8 val. v., parapijos salėje, 492 E. 7th St., Raudonojo Kryžiaus darbuotojos laikys svarbų susirinkimą kareivių vakarienės reikalams aptarti.

Sekmadienį, 10 v. r., Šv. Vardo vyrų draugija eis prie sakramentų bendrai. Po tam laikys savo susirinkimą.

Pirmadienį, vas. 4 d., 8 val. r., tapo atlaikytos šv. mišios sveikatai Vincento Taruškos, kurs, šiuo laikotarpiu serga.

50 metų. Seneliai Steckiai, vas. 3 d., šventė 50 metų sukaktuves savo vedybinio gyvenimo. 10 v. r., išklausė šv. mišių, priėmė Sakramentus ir savo Jubiliejaus palaiminimą. 1 v. p.p. turėjo bankietą.

40 metų. Kitą sekmadienį, Mykolas ir Ona Veniai pergyvens 40 metų sukaktį savo sutuoktuvinio gyvenimo. Duktė ir žentas Kasparai kelią jiems iškilmes. Užsakė, solenizantų gerovei šv. mišias, kurios įvyks 9 val. r., ir ruošia pas save, jiems vaišes.

Sveikiname abi pori veteranų.

A. † A.

Agota Žobienė, gyv. 36 Mt. Ida Road, Dorchester, palaidota iškilmingai iš Šv. Petro lietuvių par. bažnyčios Naujos Kalvarijos kapuose sausio 28 d.

Mes, likusieji dideliame nuliūdime velionės, a. a. Agotos Žobienės giminės nuoširdžiai dėkojame Šv. Petro lietuvių parapijos kunigams už dvasinį patarnavimą; dėkojame visiems ir visoms už šv. mišias, maldas, dalyvavimą šermenyse ir laidotuvėse, o ypač pp. Mockapetrių ir Tamošiūnų šeimom, p. Mary Kent, Mr. & Mrs. Williams, Šv. Jono Ev. Bl. Pašalpinės draugijos valdybai ir nariams, kurie tiek daug pagalbos mums suteikė.

Lai Dievas visiems gausiai atlygina!

A. a. Agotos Žobienės giminės.

PRAŠOMA Atsiimti Laiškus

"Darbininke" randasi keletas laiškų — Mečislovas Palilionis, iš Lietuvos; Mrs. Mary Katsiroubas and Mrs. Helen Georgian iš Lowell, Mass.; Veronica Šilinskaitė iš Kanados; ir Uršulė Sabienė iš Kanados.

Šie asmenys prašomi atsiimti šiuos laiškus iš "Darbininko" administracijos — 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

NENURIMSIM-Kolei Priespaudos Varžtai Nenukris Nuo Musų Tėvų Krašto Ir Žmonių...

KONCERTAS PRAKALBOS REZOLIUCIJOS —

Už Lietuvos Nepriklausomybę

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS PROGA

Rengia: **Bendras Bostono Lietuvių Komitetas Nepriklausomybės šventę Paminėti.**

SEKMADIENĮ,

VASARIO-FEB. 10 D., 1946

2 val. po pietų, Municipal Building Salėje

So. Boston 27, Massachusetts

PROGRAMA: Koncertuos įžymi operos dainininkė **Barbora Darlys,** su savo drauge, artiste **Marijona Kižis;** kalba — **Kun. Jonas Balkūnas** iš New York ir vietiniai — **adv. K. Kalinauskas** ir **red. J. Jonuškis;** dalyvauja — Lietuvos Garbės Konsulas **adv. A. Shallna** ir kiti įžymūs svečiai.

Nepaisant ,kad mūsų tėvynė Lietuva dabar yra pavergta, jos sūnūs ir dukterys išblaškyti po platųjį pasaulį, žūsta nuo žiauriojo okupanto šaltame Sibire: nuo šalčio, bado ar intensyvaus žudymo. Mes žinome kokias kančias ir skurdą jie perneša!

Jų kančios ir pralietas kraujas, šaukias į mus, kad mes, gyveną laisvės šalyje, vieningai stotume į darbą, už Lietuvos ir mūsų pavergtų brolių ir seserų laisvę, kad užtartume juos, kad parodytume pasauliui grobikų padarytas Lietuvai ir mūsų broliams baisiausias skriaudas.

Tad, vieningai susirinkę į Lietuvos šventės minėjimą vasario 10 d., stipriai sušukime: Lietuvis amžinai kovos ligi paskutinio, tol, kol vėl bus LAISVA ir NEPRIKLAUSOMA LIETUVA!

Sudegė Šimtametis Namas

Du Gaisrininkai Žuvo — Šeši Sužeisti

Sekmadienio rytą, vasario 3 d. apie 5 val. kilo gaisras sename name, 386-90 West Broadway, So. Bostone. Tame name yra buvę airių klūbas, bet jau keli metai kaip stovėjo tuščias, tik pirmame aukšte buvo užimtos krautuvės. Pereitais metais ir krautuvės ištuštėjo, beliko, rodos, tik Globe Grocery kompanija, kurios savininku yra L. Shindler, kuris yra nuo kiek laiko ir to namo savininkas.

Ugnis taip greit apėmė tą namą, nes buvo medinis ir labai senas, sakoma, šimto metų, kad gaisrininkai, rizikuodami gyvybes, sunkiai kovojo, kad ugnis neišsiplėstų ir nenušluotų visos apylinkės. Begesinant viduje, krito stogas ir sienų dalys ir užmušė du gaisrininku, būtent, kap. Stephen F. Gunn, 47, gyv. Dorchester, ir Pvt. Edward J. Barrett, 56, gyv. So. Bostone. Sužeidė 6 gaisrininkus.

Spėja, kad gaisras prasidėjo Globe Grocery kompanijos sandelyj. Savininkas L. Shindler buvęs kelyj į Floridą, bet, sako, kad jis, gavęs telegramą apie gaisrą jo name, grįžęs.

Pagerbė Balukonius

Sekmadienį, vasario 3 d. įvyko šaunus bankietas lietuvių svetainėje, kur buvo pagerbti pp. Vincas ir Marcelė Balukoniai, gyv. 260 W. Broadway, So. Boston, jųjų 31 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga.

Pp. Balukoniai išauklėjo gražią šeimą. Jie yra dosnūs katalikiškų įstaigų ir Lietuvos rėmėjai. p. Vincas Balukonis yra So. Boston Cafe savininkas.

Šiame bankiete pp. Balukoniai gavo daug sveikinimų, linkėjimų ir dovanų. Toastmasteriu buvo p. Pranas Razvadauskas, Lietuvos Vyčių Centro pirmininkas.

Sveikinam pp. Balukonius ir linkime jiem sveikiem sulaukti auksinio jubiliejaus. **OKay**

SUGRĮŽO

Šiomis dienomis sugrįžo iš karo tarnybos garbingai atleistas Juozas Bernatonis, sūnus Juozo ir Marijonos Bernatonių, gyv. 241 L St., So. Boston, Mass. Karys Juozas sugrįžo iš tolimo Pacifiko. Jis yra vedęs p-lę Amilią Giedraičiūtę, Soutbostonietę. Dabartiniu laiku gyvena pas pp. Bernatonius. **Rap.**

Mirė Kontrimas

Cambridge, Mass. — Vasario 3 d. anksti rytą mirė Juozas Kontrimas, gyv. 123 Webster Ave., buvęs 5 metus parapijos zokristijonu, ilgametis LDS narys ir "Darbininko" skaitytojas.

Paliko dideliame nuliūdime žmoną Stasę Kontrimienę, dukterį Stasę Railienę, gyv. Stoughton, ir sūnų Alfonsą, kuris yra Jung. Valstybių Laivyno tarnyboje.

Laidojamas iškilmingai ketvirtadienį, vasario 7 d., 9 val. rytą iš Nekalto Prasidėjimo par. bažnyčios su penkeriomis šv. mišiomis Šv. Mykolo kapuose.

Velionio šeima kviečia visus dalyvauti šermenyse ir laidotuvėse ir taip pat pasimelsti už velionio vėlę.

V. Bacevičiaus Šeši Preliudai Išleisti New Yorke

"Paragon Music Publishers" (83 Fourth ave., New York) išleido Vytauto Bacevičiaus "Six Preludes" (pianui) albumą, 35 puslapių. Popieris geriausios rūšies; viršelis puikus. Kaina $2. Persiuntimas nemokamas.

Preliudai nesunkūs skambinimui.

Šį albumą galima užsisakyti pas patį autorių, pasiunčiant jam čekį ar Money Order sekančiu adresu: Vyt. Bacevičius, 68 West 71 St., New York 23, N.Y. ir pažymint kiek kopijų pageidaujama. Gaidos bus išsiųstos tą pačią dieną.

Ta pati leidykla pernai išleido V. Bacevičiaus "Four Lithuanian Dances" albumą (Kaina $2), jo amerikonišką dainą pianui "The Light that is Born of Love" (Kaina 60 cnt.) ir Lietuvos Himną Bacevičiaus harmonizacijoj su lietuvišku tekstu ir angliškU N. Rastenio vertimu (Kaina 50 cnt.).

Šiuos kurinius irgi galima įsigyti pas prof. Bacevičių.

Kviečiame visuomenę užsisakyti kompozitoriaus Bacevičiaus išleistus kurinius žymios New Yorko leidyklos, nes nuo to dalinai priklauso jo kūrybinė veikla Amerikoj.

Amerikos spauda vertina Bacevičiaus kūrybą labai aukštai.

V. Bacevičiaus Kuriniai Bridgeport Public Library

Bridgeport'o Public Library direktorius Mr. Julian A. Sohon atsiuntė V. Bacevičiui padėkos lašką už jo "Six Preludes" ir "Four Lithuanian Dances" albumus, kuriuos knygynui padovanojo ponas A. Stanišauskas.

Pono Markalonio pastangomis Bacevičiaus kurinius įsigyjo Clevelando ir Du Bois Public Library.

New York Public Library turi visus Vytauto Bacevičiaus kurinius išleistus Amerikoj ir Europoj: Paryžiuje ir Vienoj.

Tasai kuris daug kalba, retai įgyvendina savo žodžius. O išmintingas žmogus visuomet bijo, kad jo žodžiai nebūtų skaitlingesni už jo darbus.

Kinų patarlė.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

REIKALINGAS tuojau zakrestijonas. Patyrimas nebūtinas. Pamaldžiam, ramiam asmeniui garbingas, pastovus ir lengvas darbas. Alga gera. Kreipkitės pas kun. Pr. M. Jurą, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. arba į "Darbininko" administraciją.

Kramtyk skanią gumą vidurių liuosavimui kuomet

NEVEIKIA VIDURIAI

● Galvą skaudą? Aitrumas? Kankiniesi vidurių užkietėjimu? Kramtyk Feen-a-mint apsaldintą kramtomą gumą vidurių liuosavimui. Turįs tuos pačius daugelio daktarų užrašomus vaistus. Milijonai jį naudoja. Imkite Feen-a-mint einant gulti—kaip nurodyta. Ant rytojaus jausitės kaip milijonas!

DAKTARAI

Tel TROwbridge 6330

J. Repshis, M. D.

(REPŠYS)

Lietuvis Gydytojas

278 HARVARD STREET

Kampas Inman arti Central Sq

CAMBRIDGE, MASS.

Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8

ĮVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

414 W. Broadway

South Boston, Mass.

Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. Parkway 1233-W

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra

SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus. užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Linksmų šv. Kalėdų švenčių!

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir pikникams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.

220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

KVIEČIAME!

Kaip turėsit progą užeikit ir pamatykit Brangenybių (jewelry) ir Dovanų (gifts) parinktos per Grožės specialistes.

Nuo Sausio 15 iki Vasario 15, 1946 yra nupigintas Permanent Wave $15.00 už $10.00

Casper's Beauty Salon and Gift Shop

738 & 740 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. SOU. 4645

So. Boston Furniture Co.

Visoki baldai, lovos, matrasai ir vaikams pilnas pasirinkimas.

380½ West Broadway,

Tel. SOU 2758

Jūsų kreditas geras.

Pristatymas skubus.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ

Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas

Turi Notaro Teises

254 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUth Boston 2560

Sūnaus gyvenamoji vieta

838 Dorchester Ave.

Tel. COLumbia 2537

CASPER

FUNERAL HOME

187 Dorchester Street

South Boston, Mass

Joseph W. Casper

(KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykai

Tel. SOU Boston 1457

SOU Boston 3998

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 East Broadway

SOUTH BOSTON, MASS

D. A. Zaletskas, P. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermenims dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SOU Boston 0615

SOU Boston 2834

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

PALANGOS JUZĖ

Tęsinys

Pradėjo varpais dzendzen skambinti; išgirdę šmukšt sulindom visi į bažnyčią. Mišias laikė pats labai geras ir parapijiečių mylimas klebonas Juozapas Januškevičia. Po tų mišių laukėme sumos, žirniai mūsų pilvuose nuseko. Po šventimo švykštu švykštdami skubinom namolei. Vos į kiemą įėjom, pakvipo mums lašiniai; visiems sugrįžus padėjo mergaitės ant stalo didžiai skanų šiupinį. Paršo uodega truputį apkrimsta kyšojo viduryj bliūdo. Ką aš regėdams tariau: "Dėl ko tai pats papuošimas bliūdo — uodega nevisa?" Atsakė: "Tatai šunes, biaurybės, apkrimto."

Šeimininkę su šeimininku pasodinom už stalo pačioj kertėje, kaipo vyriausioj vietoje. Matuzienei teko pirmas dalykas su uodega. Valgant trakšt-trakšt už ausų traškėjo. Visų snukiai riebūs paliko, galėjom eiti šeimynos samdyti. Pavalgę atsigėrėm gero alaus ir kaipo naktį nemiegoję, klekst-klekst sugulėm; kėlėmės ateinantį rytą".

Atsiliepė Elžbieta: "Nu, ir Tamsta kelkis, nes perdaug ilgai šneki." Atsakiau: "Teisybė, motinėle, bet matai, žmonės pereiviai gebia daug meluoti, o prie jų ir aš prideru."

Nors įkyrėjau matutei su savo pasakomis, vienok vėl, vakarui atėjus, namiškiai susėdo, o aš šiaip prabilau:

"Antra Kalėdų šventės dieną vėl ėjom į Varputėnų bažnytėle, išklausėm mišelių, sugrįžę pavalgėm juodo vėdaro su dešromis, dar atnešė mergelės batvinių ir tuos perėmėm. Po valgio tarė šeimininkė: "Jūs papietavę tuojau einant gultis; gana to, pagiedosim bernelius." Tuojau Elzikė [illegible] kantičkas pradėjo giedoti, mes balsu pritėjom ir šaukėm: Bernelis [illegible] Visus bernelius išgiedojom. Sutilę ėjom kaukšt - kaukšt ritinio mušti, o temstant sugrįžom į triobą.

Nieko netrukus pradėjo loti šunes, ir kažin kas brakšt - brakšt į langą brazdinti. Šeimininkas prisikišęs klausė: "Kas čia?" Atsakė: "Mes, kaimynai blukvilkiai, ar galima bernelį giedoti?" Šis atsakė: "Galima". Tuojau įėjo keturi vyrai, trys jauni, o vienas senas, žilas. Pagiedojo: Sveikas Jėzau mažiausias ir tarė senis: 'Kaimynėli, atėjom pas tamstą ne gerti, ne valgyti, bet tamstą pasveikinti. Esi stiprus ūkininkas, geras kaimynas, dievobaimingas žmogus, dar mano vaikui kūmas; tarp mūsų plikių gali vadintis karalium, kaip tarp aklų vienakis. Mylime tamstą; nekartą susišelpiame, todėl sulaukę tos didžios šventės, sveikinam tamstą drauge su gera moteria ir gražiais vaikais. Tegul tamstą Viešpats ilgai užlaiko dėl mūsų laimės'. Matuza pasakė jiems ačiū ir pasodino. Tuojau vėl cinkt - cinkt į langą kiti blukvilkiai atėjo. Priimti pagiedojo paprastą giesmelę ir susėdo.

Matuza atnešino cinos ąsotį alaus ir padėdino su stiklais ant stalo. Seniai plempė alų, o jaunuomenė pradėjo žiužį nešti. Sustojo į ratą, vienas aplinkui skriedamas kam norint įbrukdavo žiuži, tas berežint čiakšt-čiakšt mušė greta stovintįjį ir ginės aplinkui ratą. Muštasis įgavęs žiužį vėl pabrūkšt kitam įdavė, o tas šalia stovintįjį taip pat raižė ir taip toliau. Pavargę susėdome.

Bepuškuojant tariau: — "Nu, dabar tu, Pelikse, būsi vilku, o Izidorius — tegano aveles". Tuojau Peliksą, kaipo vilką, įstūmė į kertę ir kedėmis užstatė, it tvora užtvėrė. Izidorius, ėmęs ilgą ramentą, sustatė dešimtį berniukų su mergelėmis ir sakė: "Ganau, ganau aveles, vilką ramentu nubaidysiu, šuneliais apsiundysiu. O tuo tarpu lyg vakarui nebeliks nė vienos, lyg rytui nė pėdos". Beregint žirkt atsisukęs tarė: "O tu, vilke, ko čia stypsai?" Vilkas: "Ko tu nori, ar aš dėl tavo avių su ožiais nė į žardį negaliu veizdėti? Tu sergėk savo avių, ne manęs". Piemuo: "Ar tau biaurybe, ne gėda būti per visą amžį kraujageriu? Dėlko žmonės ir mano avelės be to apsieina?" Vilkas: "Taip, o tu su savo avelėmis bene esi už mane geresnis? Kas praryja jaučius, paršus, paukščius, žuvis ir tas pačias avis, jei ne žmonės? O tavo avys kiek tūkstančių gyvų vabalėlių, ant lapų esančių, sugromuliuoja. Vienok jos geros, o aš, vieną papiovęs, didesnis esmi kaltininkas! Taip tu teisingas, kaip Šilelės asesorius, kurs išmušė žydą už tai, jog jis skolos prašė".

Piemuo vėl sakė: "Ganau, ganau aveles", bet iššokusi iš kamaros į triobą mergelė tarė: "Motinėlė, tavęs reikalauja ir žada duoti sermėgėlę". Vos piemeniui paėjus, vilkas capt vieną avelę nutvėrė ir nusivedė. Piemuo sugrįžęs neberado avelės, verkė ir sakė: "Ai ai, kame mano avelė?" Vilkas atsakė: "Paskrijo gerti". Mergelė, antrą kartą iššokusi, tarė: "Motinėlė, tavęs reikalauja ir žada duoti krepšelį." Piemeniui paėjus, vilkas kitą pagavo avelę. Taip visas išgaudė.

Galop visi sušoko ant vilko, čiupt gerai nutvėrė, brūkšt patraukė, bents išvertė ir takšt-takšt mušti pradėjo. Vilkas, girdi, pirma cypt-cypt cypė, paskiau vau-vau kaukė, ant galo strapt stojos ir tabalai-tabalai pabėgo, nė uodegos nebepalikęs.

Mums besikuliant, atėjo vėlybas laikas: pavalgėm, pasimeldėm ir dūrinom gulti. Ryto metą aš anksti keliaus, iškroviau savo daiktus ir pradėjau siūti. Bet šeimininkas kėlęs tarė: "Ką tai meisterėli, dirbi? Mes Kalėdų ir Velykų trečiąją dieną švenčiame, negalėsi šiandien siūti." Atsakiau: "Kas bus, tėveli, ar galiu aš per tris dienas nieko nedirbdamas jūsų duoną valgyti?" Matuza tarė: "O kur dings meisteris, šventėms užėjus". Atsakiau: "Nu, gerai, aš už darbą nieko neimsiu". Tą dieną į bažnyčią nėjom, giedojom bernelius ir šiane-čia stumdėmės. Po pietu tariau šeimininkei: — "Motinėle, ar neleistumei mums pašokti? Aš turiu smuiką". Ta atsakė: "Nu, gerai, spardykitės, ir mano dukters to geidžia be galo".

Daugiau, nieko nebesakydamas, išėmiau smuiką ir pradėjau džir-džir griežti. Beregint sustojo Matuzos šeimyna, o aš tariau: "Nu šokit šesnytį." Vaikiukai bildu-bildu spardės šokdami, mergaitės tūptūpt tūpčiojo. Tiems bešokant keturios kaimynų mergelės, tarsi užuodusios, atėjo. Pradėjau čirškinti duriną: visose kertėse sustoję šoko ir sukosi kaip reikiant. Po geros valandos aš griežda mas ir pats šokdamas sušukau: "žyds degė degutą," tuojau visi dainuodami pradėjo suktis. Kada nupluko, susėdom.

Vėlybam laikui atėjus, pavalgėm, pasimeldėm ir sugulėm. Svetimi išvaikščiojo. Mergaitėms dideliai įtikau: jos geidė, kad nuo jų niekuomet neišeičiau.

Šventėms praslinkus, siuvau atsispi r d a m a s. Darbą pabaigęs, taisiaus toliau eiti be užmokesnio. Matuza vienok įspaudė man rublį į ranką. Nuėjau į Kurtuvėnų parapiją, į Užkalnių sodžių prie Antano Povilaičio.

(Bus daugiau)

Kelionė

Gyvenimas tai kaip graži kelionė —
Išsirengi, keliauji ir grįžti atgal.
Vis priešais mus nežinoma vilionė,
Klaikus ir kerintis, tartum sirenos gal?

Akyse gi, tartum kaleidoskope,
Vaizdų vaizdai, bet efemeriški, trumpi...
Kelionėj veriasi ir gyja sopės —
Eini ir eidamas imi ir suklumpi.

Vieni laivais — bures ištempęs vėjas —
Kiti gi pėsti eis per miestus ir šalis.
Ir nors sakais, kad tu ne Odisėjas,
Bet nežinai, kiek tu papasakot gali...

Tai kas, kad tavo laivas nesudužo,
Tai kas, kad tu namuosna sveikas sugrįžai,
Tai kas, kad likusiu viltis nelūžo
Ir kad pati sutikt išėjo su mažais...

O jei grįžai praūžęs ir praleidęs
Tėvų turtus, lėbaudamas viešuos namuos,
Tave sutiks ir džiaugsmas jųjų veide
Viską gražiai atleis, viską ranka numos...

Jei mylima, kur andai laukt žadėjo,
Laiminga ir linksma nuėjo su kitu —
Tau širdį spaus ir jai atneš, lyg vėjas
Žiedų kvapus, nutolstant jūra nuo krantų...

Jei tėviškę, tarytum Marco Polo,
Nežinomas ir vargšas andai palikai —
Galėsi sekt, kaip ji graži iš tolo,
Kaip keitė veidą jos ir priešai ir laikai.

Kelionė?... Taip, jinai graži, kaip reta —
Kiek nuotykių, kiek įspūdžių ir kiek vaizdų.
Ir niekas taip giliai nežeis, kaip metai —
Negydys niekas taip įsenusių žaizdų.

Vis priešais mus nežinoma vilionė,
Klaikus ir kerintis, tartum sirenos gal?
Gyvenimas, tai kaip graži kelionė —
Išsirengi, keliauji ir grįžti atgal...

J. Aistis.

Šatrijos kalnas. Poetas Maironis jį šiais pirmais savo eilėraštyj žodžiais apibudina: "Į Žarėnus miškais nuo Šiaulių jei pro Luokę kada bekeliausi, neužmiršk sustabdyti arklių ir ten kalną užlipti aukščiausį... Bet vidurnakty čia neramu: tartum dvasios po žemių vaitoja; atsiliepia miškai gaudimu, ir lyg raiteliai baisūs atjoja... Gal tai raganos verkia dievų... Gal Kryžiuočiai, šalyj' svetimoj neatradę kapuos' ramumo... Gal Žemaičių šalies milžinai, pasigedę senovės gadynės, laukia šauklio, kad vėl kruvinai stot į kovą ir ginti tėvynės.

TĖVYNEI

Dėl laukų rugiagėlėm nusėtų,
dėlei tavo padangių žvainų
negaliu aš tavęs nemylėti,
nedainuot tavo džiaugsmo dainų

Cūdžioje žalio klevo rimtyje
tu, tėvyne, širdy man kalbi,
tavo gyslose kraujas atgyja,
tu kaip žydinti tulpė graži.

Aš graži,—pasakai,—bet žaizdota,
ir vargai nepalieka manęs...
Kas, vai, kas mano karčią golgotą
bent supras, bent atjaus, ir paneš...

Kaip gili gintarinė jūružė,
kaip gilus debesėlių dangus,
kaip linų mėlynų mėlynumas,
taip ir mano vargelis gilus.

Kodėl širdį taip geliamai gelia,
jau šiandieną tikrai supratau:
nesiskundžiau tau, klevo šmūtkeli,
savo skausmo neatnešiau tau!

V. Šimaitis.

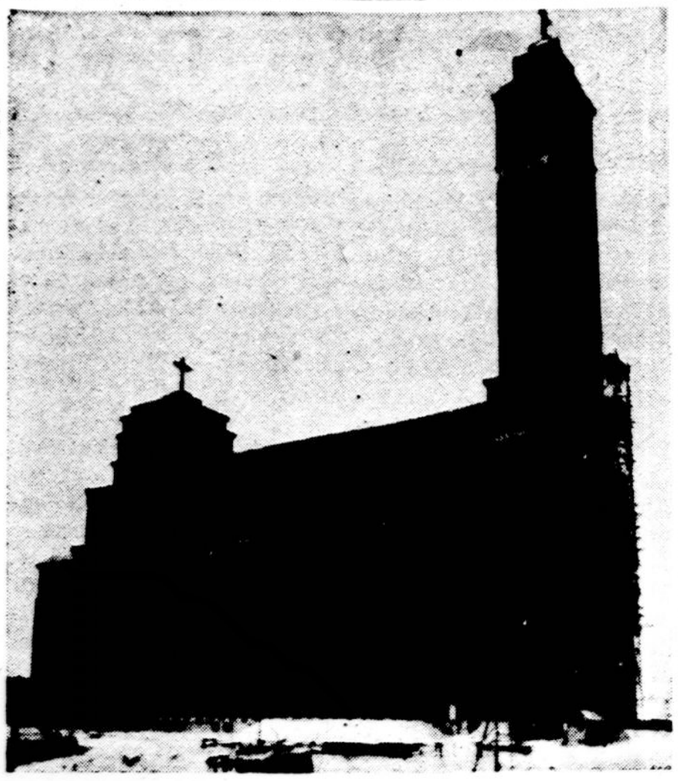

Prisikėlimo bažnyčios, Kaune, vaizdas. Kai kurios žinios skelbia, kad paskutiniosios raudonųjų okupacijos metu ši bažnyčia liko sugriauta.

Skundas

Tai aptraukė piktžolės darželį —
Nesimato žiede nė žolyno...
Bėgčiau, klausčiau — ar gi kas nežino,
Kodėl šitaip piktos žolės želia?

Man beravint ir rankas pakirto,
Ir pirštelėiai usnelių prismigo...
Vai kodėl jūs, dygūs dagiai, dygot,
Kad žolynai po dygliais numirtų?

O vargeli, tai mano darželis —
Be saulutės — piktžolių pavėsy...
O panūdo pasipuošt galvelė,

Darželiu panūdo pasigirti...
Bet, žolynai, vėl margai žydėsit —
Nebeleisiu jums varge numirti.

J. Aistis.

ATEISIM

Tavo toks liūdnas, liūdnas veidas,
Tartum klajūno be namų...
Žiūrėk, ten saulė nusileido
Už mėlynųjų vandenų.

Tai kas, kad vakaras numėlęs!
Argi pailsome kely?!
Dar siaus gyvenimas pašėlęs
Baltų žiedelių obely.

Ar gali būti tik svajonės?
Ar gali būti tik naktis?—
Ateisim mes—naujieji žmonės
Sukurt saulėtos ateities.

Ei, duokit, duokite mums saulės,
Sklypelį mėlyno dangaus!
Tai prasijuoks gražus pasaulis,
Meile gyvenimas banguos.

J. Š-tė — "A."

Niekad Netekėjo

Niekad netekėjo Nemunas iš marių,
Vakar nesugrįžo, nesugrįžo nai...
Žodžiai it varpeliai pūgoj nuskambėjo,
O ausyse aidas liko amžinai.

Taip, gražiausi metai bus kiaura elipsė,
Lyg žiema peizažą užudengs baltai...
Kažkeno dar akys erdvėje bešypso —
Taip tik kūdikystė šypso nekaltai.

Gal net nė nešypso, gal net nė ne aidas
Man ausyse skamba, o tik šiaip skaudu,
Kad buity prasmego taip ne vienas veidas,
Kad į šieną vyto begalės žiedų...

O vėjeliai dvelkė — gražią ir nemarią,
O žiedai kvepėjo tąsyk dyvinai,
Tik nebetekėjo Nemunas iš marių,
Tik negrįžo vakar, nebegrįžo nai...

J. Aistis.

Laumės Juosta

Kiekvienas žino, kas yra laumės juosta.

Tai yra puiki plati juosta, kuri kartais danguje pasirodo.

Laumės juosta įvairiai spalvota. Viršutinis jos kraštas raudonas, ir toji spalva pamažėli virsta geltona, žalia, žydra ir mėlyna.

Kartais laumės juosta savo galais, tarytum, lauko arba miško remiasi.

Bet mums taip tik rodosi. Iš tikrųjų, jokios laumės juostos nėra, ji — tiktai gražus reginys.

Kiekvienas daiktas, jei tik jis yra, atsispindi upės arba ežero vandenyje; laumės juosta — niekuomet neatspindi. Taigi jos nesama.

Saulės spinduliai šviečia ir mirga vandens lašeliuose, ir tas mirgėjimas rodosi mums kaip kokia skaisti ruožuota juosta.

Įsidėmėkite, jog laumės juosta tuomet tepasirodo, kada iš vienos pusės šviečia saulė ir iš antros, kur nors toliau, lietus lyja.

Taigi, jei padarytume, kad mums priešais kristų vandens lašelių ir užpakalyje šviestų saulė. tad tuojau pasirodytų ir laumės juostelė.

Taip padaryti labai lengva. Reikia tik giedrą dieną nusigręžti nuo saulės ir, įsigėrus į gerklę vandens, purkštelėti prieš save. Krintančiuose lašeliuose bus matyti ir skaisti laumės juostelė.

Laumės juosta yra tik saulės spindulių mirgėjimas lietaus lašeliuose.

ATTEMPTS SWIM—Former soldier John Lamoureaux, 22, of Fitchburg, Mass., attempted to swim five miles to shore of England so that he could spend Christmas with his wife and infant daughter. He was picked up by English authorities and deported to U.S.